

Huda nesreča med Kranjem in Polico

V nedeljo, 12. decembra, ob deveti uri zvečer sta na cesti prvega reda med Kranjem in Polico hudo trčila dva osebna avtomobila. Voznica Majda Stare iz Dragočajne je vozila proti Naklem in prehitela avtomobil, ki ga je vozila Ivanka Hočevar. Iz nasprotni smeri je tedaj pripeljal v »katrci« Marjan Gortnar iz Ljubljane. Da bi se izognil trčenju je zavil v levo, prav tedaj pa je tudi Staretova zavijala na svojo desno stran. V silovitem čelnem trčenju so bili hudo ranjeni voznica Staretova in sopotnika Branka Debeljak iz Ljubljane in Jože Ambrožič iz Ljubnega ter sopotnica v Gortnarjevem avtomobilu Pavla Gortnar. Voznik Gortnar je bil le lažje ranjen. Skode na avtomobilih je za 34.000 din. Nesreča se je pripetila na ravnem preglednem delu ceste, megle ni bilo. Komandir postaje prometne milice Kranj: »Teško je karkoli reči o nesreči, ki se je pripetila v takih pogojih. Za sedaj je znano le, da je Staretova prehitela in dlje časa peljala po levi, preden pa je spet bila na svoji desni, pa je že prišlo do trčenja. Menim, da bi bile posledice nesreče vsekakor manjše, če bi voznik Gortnar ostal na svoji skrajni desni strani. Če bi mu že uspelo izogniti se avtomobilu Staretove, pa bi lahko trčil v avtomobil, ki ga je prehitela Staretova. To seveda sedaj lahko samo domnevamo, saj nikoli ne vemo, kakšne posledice imajo trenutne odločitve. Vsekakor pa bo nesrečo razjasnilo sodišče.« — Foto: F. Perdan

Višji otroški dodatek

Republiška skupnost otroškega varstva je pred kratkim dala v javno razpravo program otroškega varstva v letu 1972. Predlog vsebuje precej novosti, predvsem glede denarnih dajatev družinam z otroki. V prihodnjem letu naj ne bi bil otroški dodatek enak za vse upravičence do otroškega dodatka. Glede na višje življenjske stroške naj bi bil otroški dodatek za enega otroka v prihodnjem letu 84 din, za drugega in naslednje pa 114 din. Tolkšen otroški dodatek naj bi prejeli otroci v družinah, v katerih mesečni dohodek na družinskega člana ne presega 900 din. V družinah z mesečnim dohodkom do 600 din na člana pa naj bi bil otroški dodatek za prvega otroka 140 din, za drugega pa 180 din. Premoženski cenzus za upravičence do otroškega dodatka, ki imajo del dohodka iz kmetijstva, pa se vrednoti tako, da se 1 din iz katastrskega dohodka obračuna kot 10 din iz delovnega razmerja.

Novost je tudi predlog, naj bi družine z otroki motenimi

v razvoju prejemale za polovico oziroma za 30 odstotkov višji otroški dodatek. Tudi pomoč za opremo novorojenčka naj bi bila drugo leto višja. Od sedanjih 200 din naj bi se povečala na 240 din ne glede na višino osebnega dohodka. Druga varianta, za katero pa se nekateri bolj ogrevajo, pa predvideva pomoč ob rojstvu otroka 500 din, vendar za družine, katerih mesečni dohodek na člana ne presega 600 din. Za vse, ki pa imajo več kot 600 din mesečnega dohodka na člana družine, pa bi bila pomoč ob rojstvu otroka 250 din.

V programu je novo tudi to, da bi v naslednjem letu prejemale za otroke stare do 15 let denarno pomoč socialno ogrožene kmečke družine. Mesečna pomoč naj bi bila okoli 800 din za otroka. Denar pa bi bil namensko dodeljen občinam, ki bi ga družinam razdeljevale glede na njihovo socialno stanje ali pa bi neposredno krile stroške za otroka (šolska prehrana, šolske potrebščine itd.).

Republiška skupnost otroškega varstva predlaga tudi,

naj se pri obdavčenju skupnega čistega dohodka dosežena v letu 1971 zniža osnova obdavčevanja otroka v višini 8000 din. I. M.

jubilejna mešanica BRAVO

ŠPECERIJAZ BLED 15

NAGRAJUJE Z UŽITKOM IN POČITNICAMI NA MORJU

10. stran
Divji lovci pred sodišči na Gorenjskem

4. stran
Če bi mogli, bi kupili zdravje

JESENICE

● V sredo, 15. decembra, bo na Jesenicah razgovor nekaterih članov komiteja občinske konference ZKS Jesenice s člani ZKS, ki so obenem tudi člani občinske ali tovarniške konference ZM. Govorili bodo o nalogah komunistov v mladinski organizaciji, o aktivnosti mladih komunistov ter o politiki sprejemanja novih mladincev v občinsko konferenco zveze komunistov.

● V sredo, 15. decembra, bo na Jesenicah seja predsedstva občinske konference ZM. Sejo so sklicali ponovno, ker na zadnji seji niso bili sklepni.

● V četrtek, 16. decembra, bo na Jesenicah tribuna mladih, ki jo je pripravila občinska konferenca ZMS Jesenice. V uvodu bo govoril Srečko Mlinarič, podpredsednik republiškega odbora sindikatov delavcev črne in barvaste industrije. Na tribuni mladih bodo govorili o samoupravljanju, združenem delu in o položaju mladih samoupravljalcev. D. S.

KRANJ

● V četrtek popoldne se bosta sestala oba zbora kranjske občinske skupščine. Na dnevnem redu je tokrat poročilo o tričetrletnem gospodarjenju v občini, nadalje predlog za rebalans proračuna za leto in poročilo o realizaciji družbenih dogovorov v občini. Med devetimi točkami dnevnega reda pa velja razen tega omeniti tudi poročilo koordinacijskega odbora za izgradnjo šol in vrtcev, predlog za združitve zdravstvenega zavarovanja za kmete in delavce, spremembo odlokov o urbanističnem načrtu mesta Kranja in o urbanističnem programu za območje občine ter spremembe in dopolnitve odloka o vzdrževanju stanovanjskih hiš v družbeni lastnini in o delitvi stanarine.

● Na razširjeni seji delavskega sveta Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj bodo v petek proslavili 15-letnico obstoja podjetja in 30-letnico vstaje. Slavnostna seja s kulturnim programom bo ob 17. uri v Prešernovem gledališču v Kranju. A. Z.

RADOVLJICA

● V okviru priprav na volilne konference organizacij socialistične zveze v radovljiški občini se bosta ta teden sestali krajevni organizaciji socialistične zveze Lesce in Gorje. — Danes popoldne pa se bo na redni seji sestala tudi komiteja občinske konference zveze komunistov. Razpravljali bo o sklicu prve seje občinske konference zveze komunistov.

● V ponedeljek popoldne so se sestali predsedniki in tajniki občinskih strokovnih sindikatov. Razpravljali so o izhodiščih za sestavo proračuna občinskega sindikalnega sveta za prihodnje leto. Danes popoldne pa se bo pri občinskem sindikalnem svetu sestala komisija za kulturo, šport in rekreacijo. Razpravljali bodo o gledaliških predstavah za kolektive in o programu zimskih športnih tekmovanj.

● Za petek je predvidena seja predsedstva občinskega komiteja zveze mladine. Na dnevnem redu so kadrovska vprašanja, proračun komiteja za prihodnje leto in obiski v organizacijah. A. Z.

SKOFJA LOKA

● Za sredo je sklicana seja predsedstva občinske organizacije Zveze mladine Skofja Loka. Obravnavali bodo stališča občinske konference ZMS in občinske konference ZK Skofja Loka o socialnem razlikovanju. Pregledali bodo tudi izobraževalni program občinske konference ZMS.

● V krajevnih organizacijah SZDL v škofjeloški občini potekajo kandidacijske konference za evidentiranje kandidatov za poslanca republiškega zbora. Nadomestne volitve so potrebne, ker je poslanec tega zbora Ivan Franko-Iztok odšel na novo službeno dolžnost. Bil je imenovan za člana ZIS. Nadomestne volitve bodo 13. februarja. -lb

Seminar za sindikalne delavce

V petek se bo v Bohinju pričel dvodnevni seminar, ki ga za predsednike in tajnike osnovnih organizacij sindikata pripravlja občinski sindikalni svet Skofja Loka.

Prvi dan bo predsednik skupščine občine Skofja Loka Zdravko Krivina govoril o srednjeročnem planu razvoja Gorenjske in o nalogah gospodarstva in negospodarstva za leto 1972 v škofjeloški občini.

Sledila bo razprava o ugotovitvah sindikatov o samo-

upravnem sporazumevanju, programih dela osnovnih organizacij sindikata po kongresih strokovnih odborov, o pripravah na letne konference osnovnih organizacij sindikata in o rekreaciji o delovnih organizacijah.

V soboto pa bo sekretar sveta zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Rožič seznanil udeležence seminarja z aktualnimi nalogami sindikatov in nekaterimi družbenopolitičnimi vprašanji sedanjega obdobja. -lb

POSVET STUDENTOV IN ŠTIPENDITORJEV — Na pobudo radovljiške občinske skupščine so se v soboto v Radovljici sestali študentje in učenci-štipendisti iz občine ter predstavniki temeljne izobraževalne skupnosti, občinske skupščine, občinskega sindikalnega sveta in nekaterih delovnih organizacij kot predstavniki štipenditorjev. Na tem posvetu so študentje in učenci seznanili štipenditorje s pogoji študija in s težavami. Seznanili so se tudi s predlogom družbenega dogovora o štipendiranju med temeljno izobraževalno skupnostjo, zavodom za zaposlovanje, občinskim sindikalnim svetom, socialistično zvezo ter delovnimi organizacijami na eni in štipendisti na drugi strani. Dogovorili so se, da bo družbeni sporazum podpisan januarja prihodnje leto. — A. Z. — Foto: F. Perdan

Več poudarka novejšim dogodkom

V ponedeljek je bilo v Skofji Loki regionalno posvetovanje o ohranjanju tradicij NOB, ki ga je pripravila republiška konferenca zveze mladine Slovenije. Udeležili so se ga predstavniki občinskih organizacij ZMS, ZSB NOV in OK SZDL z Gorenjske. Uvodne besede je podal član RK ZMS Robert Bobanec. Poudaril je, da smo pri ohranjanju tradicij narodnoosvobodilne borbe že marsikaj storili, da bi pa delo bilo uspešnejše, če bi akcije usklajevali. In to ne samo akcije različnih mladinskih organizacij, ampak vse, kar pripravljajo mladinci, člani ZSB NOV, SZDL in drugi. Seveda pa ni dovolj le pripravljati partizanskih pohodov, proslav in spominskih prireditev, treba je zagotoviti tudi denar za njihovo kvalitetno izvedbo.

V razpravi je več diskutantov poudarilo pomen zgodovinskega pouka v šoli. Menili so, da je treba dati več poudarka novejšim dogodkom, predvsem razvoju delavskega gibanja ter seveda tudi NOB in razvoju Jugoslavije po vojni.

Prav sedaj se sprejema nov učni program. O njem so že razpravljale družbenopolitične organizacije. Ugotovile so, da v učnem načrtu za zgodovino skoraj ni govora o slovenskih manjšinah v zamejstvu. Prav tako je premalo govora o razvoju samoupravnih odnosov in da je premalo poudarka na novejših dogodkih. RK zveze mladine je že pripravila pripombe, ki so jih posredovali prosvetno pedagoški službi.

V razpravi je bilo slišati mnenje, da bi o narodnoosvo-

bodilni borbi morali več govoriti tudi v srednji šoli in na univerzi. Na vseh stopnjah naj bi ustanovili zgodovinske krožke, kjer bi se mladi seznanjali s podrobnejšo zgodovino domačega kraja. Člani krožka pa bi tudi opisali dogodke iz NOB. Najboljša dela bi razstavili v novi šoli v Cerknem.

Na posvetovanju so tudi pregledali programe praznovanja 30. obletnice ustanovitve partizanskih enot, ki so jih pripravile občinske konference ZMS. Pogovarjali so se tudi o pripravah na osrednjo slovensko proslavo ob 30-letnici partizanskih enot Slovenije, ki bo drugo leto ob dnevu borca. L. B.

Seja delavskega sveta jeseniške Železarn

V soboto dopoldne je bila v dvorani delavskega doma pri Jelenu na Jesenicah redna seja delavskega sveta jeseniške Železarn, na kateri so najprej govorili o kvaliteti in raziskovalni problematiki proizvodnje v letu 1971. Direktor raziskovalnega sektorja v Železarni inž. Marjan Gabrovšek je v izčrpnem poročilu obravnaval problematiko raziskovalnega dela.

V nadaljevanju se je tehnični direktor Bogomil Homovec spregovoril o investicijski dejavnosti v preteklem letu, nato pa so člani delavskega sveta razpravljali o

količinskem planu proizvodnje za leto 1972 in o osnovnih finančnega položaja. Z novoukvalitetno vsebino integracije je član delavskega sveta seznanil direktor inž. mag. Peter Kunc, nato pa so glasovali o predlogu sklepov sindikalne organizacije o samoupravljanju. Ob koncu seje so ob spremembah pravilnika o urejanju stanovanjskih vprašanj, o katerem so že govorili na javnih razpravah v podjetju, ugotovili, da se stanovanjski problemi rešujejo v Železarni bolj ugodno in hitreje. D. S.

Namesto za čestitke denar za vrtce

Občinska konferenca ZK Skofja Loka in občinski sindikalni svet Skofja Loka sta se odločila, da denar, ki je bil namenjen za čestitke ob novem letu, poklonita vzgojno-varstvenim ustanovam v škofjeloški občini. Nekaj tega denarja bo občinska konferenca ZK dala tudi za gradnjo nove šole v Cerknem. -lb

nim ustanovam v škofjeloški občini. Nekaj tega denarja bo občinska konferenca ZK dala tudi za gradnjo nove šole v Cerknem. -lb

OBNOVLJENA TRGOVINA PRI PETERČKU — Veletrgovina Zivila Kranj je v soboto dopoldne v Kranju odprta prenovljeno samopostrežno trgovino pri Peterčku. V trgovini so zamenjali opremo in uredili delikatesni oddelek. Povečali pa so tudi hladilni prostor. Trgovina je zdaj enkrat večja kot je bila, ker so v prodajni prostor preuredili tudi polovico skladišnega prostora. — A. Z. — Foto: F. Perdan

ELIM razširja dejavnost

Na zadnji seji obeh zborov občinske skupščine Jesenice so razpravljali tudi o vlaganju sredstev v razvoj gospodarstva v občini Jesenice v obdobju 1959—1971 po pogodbah o poslovno-tehničnem sodelovanju.

V jeseniški občini so v teh letih največ denarja vložili v obrat Iskre na Blejski Dobravi, v razširitev poslovanja trgovskega podjetja Zarja — v obrat plastičnih mas na Plavžu, v industrijski kombinat Planika Kranj na Breznici in v razširitev dejavnosti podjetja za elektro montažo ELIM Jesenice.

ELIM, nekdanji Elektroserwis, se v gospodarstvu občine vse bolj uveljavlja, saj je v nekaj letih dosegel ugodne

poslovne rezultate. Realizacija je vsako leto večja, saj so od nekdanje osnovne dejavnosti: previjanja elektromotorjev in servisa gospodinjstve opreme, prešli in razvili elektroinstalacije in začeli uvajati instalacijo toplovodnih naprav, začeli visoko napetostna stikala in elektroinstalacijske omarice ter začeli tudi z vzdrževanjem večjih elektro naprav.

Na zadnji seji skupščine občine Jesenice so odborniki potrdili nadaljnje sodelovanje občine z ELIM, ki mu bodo v prihodnje pomagali pri razširitvi dejavnosti prav zaradi izredno dobrih dosežkov in rezultatov njegovega poslovanja štirih let. Predvsem bo treba misliti na primerne, večje prostore in na

boljšo organizacijo tekočega traku.

Obrat podjetja za elektro montažo ELIM bodo uredili na Hrušici pri Jesenicah blizu nekdanje železniške postaje. **D. S.**

Izvoz zaostaja

Za leto 1971 so škojloške delovne organizacije planirale proizvodnjo v vrednosti 758.265.000 dinarjev. V prvih desetih mesecih so dosegle 86 odstotkov plana oziroma so proizvedle za 651.036.000 dinarjev izdelkov, kar je za 20 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Najbolj je proizvodnjo oziroma vrednost proizvodnje povečalo podjetje Kladivar iz Zirov, in sicer kar za 78 odstotkov v primerjavi z enakim obdobjem lani. Kljub temu pa se bo moral Kladivar potruditi, da bo dosegel plan. Oktobra so namreč izpolnili šele slabih 80 odstotkov. Iskra Retče je izdelala 97 odstotkov tistega, kar je planirala, vrednost proizvodnje pa se je povečala za 52 odstotkov. Jelovica je oktobra preseгла letni plan že za 34 odstotkov, vrednost proizvodnje pa za 20 odstotkov itd.

Na tujem trgu so industrijske organizacije v škojloški občini prodale za 11.388.872 dolarjev, kar je komaj 65 odstotkov tistega, kar so planirali v začetku leta. Na konvertibilnem trgu je bilo prodanega 74,5 odstotka blaga.

V Jelovici so izvoz v primeri z lani povečali za skoraj 100 odstotkov, plan izvoza pa so presegle za 38 odstotkov. Letni plan izvoza je oktobra preseгла tudi Alpina iz Zirov, in sicer za 7 odstotkov, izvoz v enakem obdobju lani pa je preseгла za 40 odstotkov. Šešir je izvozil za 52 odstotkov več in tudi že dosegel letni plan proizvodnje.

Občinski plan izvoza oziroma poprečne najbolj kvari Gorenjska predilnica, ki letos ni neposredno izvažala. Močno pod planom je tudi Iskra iz Železnikov, ki je prodala na tujem trgu komaj 38 odstotkov planiranega itd.

Poprečna plača industrijskega delavca je oktobra znašala 1468 din, zaposlen v kmetijstvu je zaslužil 1888 din, v gozdarstvu 1723 din, v gradbeništvu 1935 din, prometu 1730 din, trgovini in gostinstvu 1600 din, obrti 1444 din, stanovanjski in komunalni dejavnosti 1088 din, v kulturni in socialni dejavnosti 1370 din in družbenih in upravnih službah 1484 din. Poprečni osebni dohodek je v občini oktobra znašal 1545 dinarjev. **L. B.**

gorenjska kreditna banka

**Ko boste praznovali
novoletne praznike
v krogu svojcev
in znancev, ki delajo
v zamejstvu,
jim poleg najboljših
želja**

svetujte

**naj denarne zadeve
urejajo
pri svoji banki**

gorenjski kreditni banki

**KRANJ • BLED • JESENICE • RADOVLJICA
TRŽIČ • ŠKOFJA LOKA • ŽELEZNIKI • ŽIRI**

Kompasova poslovalnica tudi v Ratečah

V okviru proslav ob 20-letnici obstoja turističnega in avtobusnega podjetja KOMPAS je v petek, 10. decembra, ob 11. uri začela delati še ena — 45. Kompasova obmejna poslovalnica, in sicer v Ratečah na Gorenjskem.

Otvoritve so se udeležili predstavniki KOMPASA, občinski in družbenopolitični delavci Gorenjske in mnogi gostje. Pavlica Lojze, predsednik delavskega sveta podjetja, je na kratko pojasnil pomen te nove poslovne enote ob robu naše domovine.

Nova poslovalnica je približno 50 m od državne meje, neposredno ob glavni vstopni cesti v Jugoslavijo. Stavba je 10 x 20 m velika, gradilo pa jo je turistično podjetje »Putnik« iz Beograda, od katerega jo je naše podjetje pred kratkim odkupilo. Grad-

bena dela je opravilo SGP »SAVA« z Jesenic. Pred poslovalnico je parkirni prostor za približno 50 avtomobilov. V pritličju je turistična poslovalnica s prodajalno spominkov in drugega turističnega blaga, pijače in cigaret. Poleg so gostinski prostori, kjer bodo lahko gostom postregli z raznimi okrepčili. Tudi del nadstropja je urejen za gostinske potrebe, saj ima prostorno galerijo, s katere je lep razgled na Julijske alpe. Gostinski prostori imajo 60 sedežev. Poleti pa bodo gostom lahko postregli tudi pri mizah na terasi pred poslovalnico.

Nova poslovalnica bo prav gotovo koristno rabila mnogim motoriziranim turistom, ki tu prihajajo v našo državo in bodo lahko dobili v poslovalnici vse potrebne informacije.

Če bi mogli, bi kupili zdravje

V nedeljo, 12. decembra, je bila v Kranju letna konferenca kranjske podružnice Medobčinskega društva telesnih invalidov za Gorenjsko, ki ima sedež na Jesenicah. Uvodni referat je prebral dosedanja predsednik podružnice Damjanovič, ki je dejal, da je bila podružnica ustanovljena pred tremi leti, kar je sorazmerno pozno, saj delajo podobne organizacije po drugih republikah že 12 let. Kranjska podružnica telesnih invalidov ima 319 članov, čeprav je v občini okrog 1500 invalidov, na Gorenjskem pa skoraj 5000. Zato bo naloga organizacije povečati članstvo in organizirati predvsem invalide s podeželja.

Predsednik je navajal primere, da invalide zaradi zmanjšane delovne sposobnosti radi premeščajo z boljših na slabša delovna mesta, kjer je razumljivo tudi dohodek manjši. Marsikje delovno mesto enostavno ukinejo. Naloga organizacije in obenem družbene skupnosti je, da se taki pojavi odpravijo. Predsednik je nadaljeval: »Marsikateri invalid, posebno pa invalidski upokojenec, je prisiljen, da se odpove zdravljenju in zdravilom, ker pač ne zmore plačati participacije, čeprav je zdravljenja še tako potreben. Zgodilo se je, da posamezniki ne morejo plačevati najemnine za stanovanja in zato stanujejo z družinami vred neprimernih kletnih in podstrešnih stanovanjih, kar njihovo zdravje še slabša. Invalide pa najbolj prizadenejo stalne podražitve, in to najosnovnejših življenjskih artiklov. Mislim, da je naša družba dolžna posvetiti invalidom več pozornosti. Telesni invalidi bi se morali vsaj v nekaterih primerih izenačiti z vojaškimi invalidi. Tudi mi smo dali del zdravja za boljšo prihodnost. Radi bi imeli vsaj ugodnosti pri prevozih z javnimi sredstvi.«

Kot smo slišali na konferenci, se na Jesenicah o tem že pogovarjajo.

Predsednik Damjanovič je nato govoril o triletnem delu podružnice, ki je bilo prvo in drugo leto bolj klavirno, letos pa je zažvelo. V pisarni krajevne skupnosti Vodovod-

ni stolp so dobili brezplačno prostore, kjer imajo uradne ure vsak torek in četrtek med 16. in 18. uro. Člani radi iščejo v pisarni pomoč. Kranjska podružnica je letos prav tako poslala podjetjem in ustanovam v občini prošnjo, da bi postali podporni člani. Članarina je 200 dinarjev. Pozitivno so odgovorila le redka podjetja, in sicer: IBI, zavarovalnica, Splošna vodna skupnost, Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, Iskra, Kokra, Elektro, KZK, Cestno podjetje in Vino Kranj. Telesnim invalidom je pomagal tudi občinski sindikalni svet Kranj in občinska skupščina. Ob tem je tovariš Damjanovič dejal: »Kolkor nas ne misli naša republiška zveza in širša družbena skupnost bolj podpreti, ni upanja, da bi organizacija napredovala. Naj vam povem, da sem obiskal več podjetij v Kranju in okolici in sem slišal iz ust odgovornih pikre in neodgovorne besede na račun naše organizacije. Če bi se ti tovariši in tovarišice spomnili, da tudi oni lahko danes ali jutri postanejo invalidi, bi gotovo spremenili odnos do naše organizacije. Zgodilo se je, da so mi v nekaterih podjetjih pomoč obljubili, vendar so kasneje obljubo pozabili...«

Kljub temu je bila podružnica v Kranju letos aktivna. Njeni člani so se udeležili srečanja invalidov v Zalcu, obiskali so Metliko, organizirali več športnih tekmovanj in srečanj z ostalimi podružnicami na Gorenjskem ter pripravili predavanje o spremembah zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju.

Ker deluje cela vrsta invalidskih organizacij, so na konferenci menili, da bi se te organizacije združile, ker bi tako lažje nastopale navzven, družba pa bi jim lažje materialno pomagala. Vendar je za zdaj to nemogoče, ker imajo nekatere organizacije tradicijo, razen tega pa se vsaka zase bori za svoj dinar. Prav tako so predlagali, da bi postale invalidske organizacije redni uporabniki občinskih proračunov. Pri tej zahtevi so najdlje na Jeseni-

cah in v Kranju. Dinar, ki se da invalidom, se ne vrže stran!

Končujem z besedami dveh udeležencev razprave.

»Pred 15 leti sem se pone srečil v tovarni kot kvalificirani delavec. Ker sem ne sposoben za delo, sem upokojen. Moji prijatelji so danes že visokokvalificirani delavci in bodo imeli vsaj 60.000 dinarjev večjo pokojnino kot jo imam jaz. Zato vsakemu invalidu svetujem: delaj, kolkor dolgo moreš. Ne pojdi v invalidski pokoj! Imel boš nizko pokojnino. Vidim kolege. Imajo hiše, avtomobile. Jaz tega zaradi nesreče nimam. Borim se iz dneva v dan. Sicer pa vem, da noben invalid še ni obogatel...«

In še misli tovarišice.

»Socialne službe v podjetjih ne skrbijo dovolj za naše težave. Zgodilo se je, da ti nekdo v podjetju reče: če ne moreš delati, pojdi! Potrebujemo zdrave ljudi. Razumem jih. Vendar nismo krivi, če ne moremo tako delati kot zdravi. Nismo enaki in to le redki razumejo...«

Za novega predsednika kranjske podružnice telesnih invalidov so izvolili Staneta Draksterja, za podpredsednika pa Jožeta Zagorca.

J. Košnjek

Dokument je pre malo odločen

Svet gorenjskih občin in regionalni klub poslancev sta v ponedeljek v Kranju razpravljala o družbenoekonomskih in bilančnih izhodiščih za financiranje splošne in kolektivne potrošnje v naši republici v prihodnjem letu. Material je pripravil republiški izvršni svet, o njem pa so razpravljali zato, da se bodo poslanci lažje opredelili pri razpravi v skupščini.

Na skupnem posvetu so poudarili, da se Gorenjska zaradi gospodarskega položaja zavzema za trdnejšo politiko v prihodnjem letu. Menili so, da je dokument pre malo odločen oziroma da ne zagotavlja odpravo inflacijskih pojavov v prihodnjem letu. V dokumentu je namreč predviden precejšen porast cen, osebnih dohodkov in splošne porabe. Zato lahko pričakujemo, da bo prihaja-

lo tudi do večjih obremenitev gospodarstva kot je predvideno. Udeleženci so opozorili, da so zagotovila, da bi lahko uresničili predavanja, premajhna. Zato so menili, naj bi izvršni svet izdelal še en ostrejši predlog, ki bi predvideval manjši porast na vseh področjih. A. Z.

PSIHIATRIČNA
BOLNICA
Begunje
na Gorenjskem

KUPI
VEČJO KOLICINO
SENA

Pismene ali ustne ponudbe sprejema uprava bolnice.

Ocenili so delo partizanskih enot

Starešinski kader partizanskih enot Kokrškega odreda je v petek ocenil delo partizanskih enot za letos. Ugotovili so, da so na področju vzgoje in izobraževanja pripadnikov enot storili precejšen korak. Rezultati pa bi bili lahko še boljši, če bi to dopuščal tudi materialni po-

ložaj. Ugotovili so, da je bilo precej storjenega tudi na področju opremljanja enot in da so rezultati zadovoljivi. Na podlagi letošnjih rezultatov bodo prihodnje leto nadaljevali z vzgojo, izobraževanjem in usposabljanjem enot. A. Z.

Le 20 dinarjev na učenca

Skupščina občine Skofja Loka je na zadnji seji med drugim razpravljala tudi o stanju telesne kulture v občini. Razprava je bila razgibana. Ugotvaljali so, da je učitelj telesne vzgoje pre malo, da mnogi izmed njih še študirajo in da bi takoj potrebovali še najmanj tri, da telesna vzgoja v višjih letnikih osnovnih šol ni ločena po spolu. Ločitev telesne vzgoje po spolu zahteva tudi učni načrt, vendar ga nikjer dosledno ne izvajajo. Osnovne šole so letos namenile za pouk telesne vzgoje 66.350 dinarjev ali 20 din din na učenca. Srednje šole so se nekoliko bolj odrezale. Za telesno vzgojo so dale 62 din na dijaka.

Zaživele pa so nekatere športne organizacije, zlasti šolska športna društva, in tudi dosegle lepe uspehe. Če že ne toliko pri razvijanju množičnega športa, pa v tekmovalnem športu. Brez dvoma pomeni osvojitve naslova košarkarskega državnega prvenstva za ekipo košarkaric osnovne šole Ziri velik dosežek. Vprašanje pa je, ali bodo te nadarjene športnice imele možnost za razvoj? Ali bodo lahko napredovale, saj šola v Zireh nima telovadnice, v telovadnici TVD Partizan pa je skladišče. Bo omogočen razvoj te navdušene mladine, ki ji je šport že postal potreba in bi ga lahko uspešno propagirala tudi med drugimi.

Ni mogoče v kratkem stavku naštetih vseh uspehov škofjeloških športnikov. Morda le to, da »črna točka« naše telesne kulture, pomanjkanje denarja, občutijo tudi športniki v Skofji Loki. Morda še bolj kot drugod.

Da pa le ne bi bilo vse tako »črno«, so govorniki ob koncu razprave poudarili, da je bilo v zadnjih letih marsikaj storjenega za razvoj telesne kulture. Vsako leto so pregledi šolarjev in športnikov. Zgrajene so bile telovadnice pri osnovni šoli Cvetkove Golar v Skofji Loki, v Zelenikah in v Gorenji vasi. V prihodnjih letih pa bodo nove telovadnice dobili v Zireh

in v Skofji Loki. V Zelenikah pa je treba zastaviti vse sile za hitrejšo zgraditev kopalnice.

Skupščina je po razpravi imenovala posebno komisijo, ki bo ugotovila, koliko dajejo gospodarske organizacije za rekreacijo in koliko sploh dobi telesna kultura. Komisija naj bi tudi ugotovila, kako so vzdrževani športni objekti in do 15. marca pripravila osnovo za srednjeročni program razvoja telesne kulture v občini.

L. Bogataj

Seminar v Tupaličah

V četrtek se bo v Alp-pensivnu v Tupaličah pričel tridnevni seminar za vodstva mladinskih organizacij v srednjih in poklicnih šolah. Pripravila ga je občinska konferenca ZMS Kranj. V programu seminarja je razprava o socialistični vzgoji, aktualnih domačih in svetovnih dogodkih, o nacionalizmu in šovinizmu v SERJ in telovadnicah v gospodarstvu. Na seminarju bo tudi govorila o vodenju sestankov mlada o vodenju sestankov mlada. Pregledali bodo tudi programe dela mladinskih aktivov v srednjih in poklicnih šolah. B.

Marjan Rožič na Jesenicah

V četrtek, 9. decembra, je obiskal Jeseniško občino sekretar centralnega sveta zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Rožič. Najprej so ga sprejeli člani občinskega sindikalnega sveta, nato pa se je pogovarjal s predstavniki Zelenarje in s sodelavci in težavah, s katerimi se srečujejo zelenjarji ob splošni jugoslovanski neaktivnosti. Marjan Rožič se je strinjal za zahtevo jeseniških zelenjarjev, da bodo morala v prihodnje ob novih

gospodarskih ukrepih vsa jugoslovanska podjetja dosledno upoštevati vse zahteve in zakone, kajti le tako se bo gospodarstvo postavilo na trdnejše temelje.

Sekretar centralnega sveta sindikatov Jugoslavije si je po tem razgovoru ogledal obrat Iskre na Bješki Dobravi, dejavnost podjetja Kolar in obrat plastičnih mas trgovskega podjetja Zanja na Plavžu. V Kranjski gori pa

si je ogledal nekaj turističnih objektov.

Popoldne je v dvorani občinske skupščine odgovarjal na vprašanja jeseniških družbenopolitičnih delavcev in predstavnikov podjetij. Pogovarjali so se predvsem o sedanjem družbenem in političnem stanju Jugoslavije ter o posledicah ukrepov, ki bodo veljali v prihodnjem letu.

D. S.

Delavci brez tovarne

»Mi nismo zanimivi, kaj? Pišete o onih v tovarnah, o nas pa nič. Oni res delajo dobičke. Mi kmetijski imamo same izgube, delamo preglavice občinam in vsem.«

Tako je dejal eden izmed naših organiziranih kmetijskih delavcev po letni konferenci sindikata kmetijskih, živilskih in tobačnih delavcev za Gorenjsko. Sindikat zajema vse zaposlene v tej dejavnosti na našem območju z okroglo 1500 člani. To so delavci iz kmetijskih zadrug na Bledu, na Češnjici pri Bohinju, v Cerkljah, Naklem, Trzinu in v Škofji Loki kakor tudi zaposlene v Vodni skupnosti Kranj, Zavodu za gojitev divjadi na Bledu, v podjetju Zito, v Kmetijskem posestvu Škofja Loka ter v najmočnejšem kolektivu Kmetijsko živilskem kombinatu Kranj z okroglo polovico vseh organiziranih delavcev te stroke na našem območju. Skratka, gre za število delavcev, ki bi lahko predstavljali močan kolektiv, če ne bi bili brez tovarne, brez centra, razkropljeni po vsej Gorenjski. Če pa k številu 1500 štejemo še vse zasebne kmetovalce, ki so pogodbeno ali kakorkoli drugače v sodelovanju z organiziranimi kmetijstvom, potem bi se ta »kolektiv« razširil na nekaj tisoč članov.

Njihova sindikalna organizacija skuša vsaj v nekaterih primerih utreti pot ustreznemu sodelovanju med kolektivi. O tem je bilo mnogo govora na konferenci. Tudi sindikalni delavci, čeprav kot »nestrokovno« telo, se niso zavzemali za neke integracij-

ske procese in združevanja, kar je v tej dejavnosti precej drugače kot v drugi industriji. Omenjali pa so več drugih problemov in težav, ki bi jih morda njihova samoupravna vodstva uspešneje reševala v določenih oblikah medsebojnega sodelovanja.

Med te težaje, kot omenjajo sindikati, sodi izobraževanje, strokovno usposabljanje mladega kadra. To je še posebno pereče po ukinitvi kmetijske šole v Poljčah. KZ Škofja Loka skuša to reševati z usposabljanjem mladih kmečkih fantov. Nekaj tega je tudi v Cerkljah. Ob vsem pa se kaže, da bi ob skupnem sodelovanju lahko več dosegli. V to silijo današnji pogoji dela z razvito mehanizacijo in tehnologijo proizvodnje. Na konferenci so tudi omenjali nabavo in prodajo gnojil, s čimer se sedaj bavi kar 8 posredovalcev. Če bi bilo to enotneje organizirano, bi bilo verjetno ceneje in kvalitetnejše. Podobno je pri reševanju stanovanjskih težav, pri rekreaciji zaposlenih in pri raznih drugih problemih. Posamezne organizacije jim niso kos ali pa to rešujejo precej težje, dražje.

Kot glavni pobudnik medsebojnega sodelovanja začneja vedno močnejše nastopati KZK Kranj. To velja za sodelovanje v proizvodnem, poslovnem, samoupravnem delu in podobno. Kot ena izmed važnih oblik je predviden prodor k uspešnejšemu sodelovanju organiziranih kmetijskih organizacij z zasebnim kmetijstvom. Škofjeloška zadruga je na primer zelo uspešno razvila kooperacijsko sodelovanje z zasebnimi kmetovalci po Selški in Poljski dolini. Prav tako so se med prvimi lotili kmečkega turizma. Seveda v sodelovanju z občinskimi in drugimi činitelji. Kmetijska zadruga Cerklje vsako leto dodeli kakih 10 starih milijonov din za kredite zasebnim kmetovalcem pri nabavi gojila in podobno.

V KZK pa so v zarodku širši posegi, ki naj bi kooperacijske dejavnosti v pomoč zasebnim kmetovalcem čim bolj pospešile. Prek KZ Ra-

dovljica je to že dokaj uveljavljeno. To velja za gojitev pitane govedi in druge oblike. V načrtu je ustanovitev posebnega kooperacijskega odbora, ki naj bi iskal in uveljavljal najrazličnejše oblike kooperacije in pogodbenega sodelovanja med organiziranim in zasebnim kmetijstvom po vsej Gorenjski. Razen tega se ustanavlja posebna strokovna služba v okviru KZK, ki bo namenjena vsej Gorenjski. Le-ta naj bi dajala strokovne nasvete tako manjšim organiziranim kmetijskim organizacijam kot tudi zasebnikom, pripravljala bi ustrezne programe in načrte, v sodelovanju z našimi znanstvenimi zavodi in ustanovami naj bi posredovali in v praksi uveljavljali sodobne dosežke kmetijstva in jih prilagajali našim razmeram in možnostim. Načelni dogovor o tej službi je že dosežen. Prav tako KZK razširja svojo hranilno kreditno službo, ki je namenjena širokemu krogu kooperantov in bo lahko v veliko pomoč zasebnikom v opremljanju in pri presmerjanju kmetijske dejavnosti.

Doslej je enotna sindikalna organizacija vseh enajstih organizacij glavni pobudnik za prodor s podobnimi sodelovanji. To skušajo doseči prek svojih samoupravnih organov in tehničnih vodstev, kajti posledice sedanje razdrobljenosti občutijo prav delavci — sindikati. KZK pa z veliko mero razumevanja prodira skozi sedanje ozke okvire. Uspehe je težko pričakovati na hitro. Zlasti še, ker so mnoge današnje težave zunaj okvirov samih organizacij in kmetijske dejavnosti nasploh. Od zveze do republik in občin je že bilo mnogo razgovorov in dobronamernih iskanj za najustreznejša izhodišča, ki danes tarejo kmetijstvo. Sem sodi živinoreja, ki je vse bolj nerentabilna, proizvodnja mleka in vrste drugih pridelkov in izdelkov, ki pa so nujno potrebni za redno preskrbo potrošnika. O tem je bilo govora na omenjeni konferenci sindikata naših kmetijskih delavcev, in to je še posebno poudarjal predsednik te organizacije tovariš Anton Jereb. **K. Makuc**

Zavarovalnica SAVA

POSLOVNA ENOTA KRANJ

razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

šefa splošnega sektorja

Pogoji: diplomiran pravnik in 5 let prakse ali 1. stopnja pravne fakultete in 10 let prakse, po možnosti v zavarovalstvu;

pravnik — cenilca avtoodgovornostnih škod

Pogoji: diplomiran pravnik in 5 let prakse;

administrativne moči

v tajništvu

Pogoji: 4-letna upravno-administrativna šola ali 4-letna ekonomska srednja šola, znanje stroje-pisja in po možnosti stenografije.

Stanovanj ni.

Prijave kandidatov z dokazili o strokovnosti sprejema Komisija za kadrovske zadeve PE Kranj, Kranj, Oldhamska c. 2 do všteteja 22. decembra 1971.

Konfekcija

Mladi rod

Kranj

obvešča cenjene potrošnike da bo v času novoletnega sejma v Kranju v svoji prodajalni vsak dan od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure v Tomšičevi ulici prodajala svoje izdelke po znižanih reklamnih cenah.

Obiščite nas, zadovoljni boste

TVD —
PARTIZAN STRAŽIŠČE

prireja

TRADICIONALNO
SILVESTROVANJE
v vseh prostorih doma

Igrajo veseli Ratečani
Rezervacije sprejema gostilna Benedik, telefon 22-888

Industrijski kombinat
PLANIKA KRANJ
objavlja naslednje
prosto delovno mesto:

KURJACA
NIZKOTLACNIH
KOTLOV

Pogoj: opravljen strokovni izpit. Pisemne ponudbe z dokazili sprejema kadrovskega oddelka 15 dni po objavi.

Pohišstvo
Gospodinjski stroji
Smučarska oprema

Novoletni sejem
16.—26. decembra
Delavski dom
Kranj

Ob uprizoritvi Behanovega »Talca«

na odru Prešernovega gledališča v Kranju

Spricho številnih gostovanj poklicnih gledališč z res bleščečimi uprizoritvi v Kranju, da omenim le »Samomorilca« in »Pygmaliona«, nam je še kako dobrodošla tudi predstava domače igralske družine, ki domuje v Prešernovem gledališču v Kranju. Tembolj, ker nas njene uprizoritve vedno bolj utrjujejo v prepričanju, da se je po dolgih letih — vse do ukinitve profesionalnega gledališča — vrnil na kranjski oder oni igralski žar, ki je bil tako značilen za »zlati dobo« — to je za čas, ko so se v Kranju vrstile gledališke predstave kar na treh odrih v mestu (Narodna čitalnica, Ljudski in Cankarjev oder). Seveda je sij »zlate dobe« gledališke kulture potem še enkrat ošnil Kranj; to je bilo v letih po vojni, ko je poklicno Prešernovo gledališče postavilo na oder vrsto čudovito zaigranih del iz zakladnice domače in svetovne dramatike.

Zdaj, po uprizoritvi zahtevnega Behanovega »Talca«, kaže vse na to, da tudi naša neprofesionalna igralska družina lahko predstavi še tako težko, iz nemira in čustev stikano delo.

A preden spregovorim o igri sami, o igralskih stvaritvah in o režiserjevem konceptu, spoznajmo še prej avtorja tega gledališkega dela.

Brendan Behan (1923—1964) je bil po poreku katoliški Irec, doma iz Dublina. Že v mladosti se je ogrel za irsko osvobodilno gibanje in se mu je z vso predanostjo pridružil. V I. R. A. (Irska republikanska armada) je vstopil leta 1937. Sodeloval je pri številnih akcijah zoper predstavništva britanske oblasti. Ta njegova aktivnost mu je leta 1939 prinesla tri leta zapora. Komaj pa je l. 1942 prišel na prostost, že je bil spet zajet med neko akcijo in nato obsojen na celih štirinajst let ječe. Zaradi spremenjenih političnih razmer in ker je Irska medtem postala neodvisna republika, je bil Brendan Behan že po šestih letih odpuščen iz angleške kaznilnice.

Očitno so doživlja v Irskem osvobodilnem boju in trpka leta v zaporih tako vplivala na Behana, da je prijel za pero. Sprva se je ubadal s pisanjem za časnike, potem pa se je z vso lito vrgel na pisanje gledaliških del in radijskih iger.

Tako je že l. 1955 napisal svoj prvo igrano z naslovom *The quarrel fellow* (Bratski spor ali Preprič med tovariši). Leta 1958 je Behan izdal avtobiografsko delo *Borstal boy* (Deček iz Borstala). Sledila je prva verzija igre »Talec«,

napisana v keltščini, še živem prazniku nekaterih irskih področij. Še istega leta, t. j. 1958, je bil »Talec«, napisan sedaj seveda v angleščini, uprizorjen v Londonu. Delo je tedaj dvignilo obilo prahu, saj je bila irska upornost proti Angležem prav tedaj nenehno prisotna.

No, angleško imperialno samovšečnost, v ječah in bojih prekaljeni dramatik ni utegnil več dosti buriti. Behan je napisal le še tri kratke radijske igre, potem pa je utonil v alkoholizmu... Kot je iznenada zablestel, tako je iznenada tudi ugasnil: komaj štirideset let star.

Ni mi znano, ali je izboru »Talca« za uprizoritev v Kranju botroval naključje ali zavesten sklep gledališkega sveta in režiserja — a vendarle lahko trdim, da je bila stvar dobro tempirana, kajti prav zdaj spet divjajo v Severni Irski trdovratni in krvavi boji med katoliškimi Ircei in protestantskimi Angleži. I. R. A. se spet pojavlja kot oborožena vojska irskih patriotov in da bo sozvočje med igro in resničnostjo še bolj očitno: celo mesto Belfast se dandanes nenehno omenja v časopisju kot torišče najbolj zagriženih spopadov; in tudi v igri tolikokrat slišimo za Belfast, kjer se pripravljajo, da bodo obesili devetnajstletnega irskega upornika...

Skratka, uprizoritev Behanovega »Talca« je zares aktualno dejanje. No, prav to je najbrž pridvignilo igralce, pa tudi avditorij. Le kdo bi ostal ravnodušen ob vzkliku iz dna: »Moja ljubezen je Irska!« Iz dna, kjer životarijo le lopovi, stare in mlade cipe, prevaranti in bolni fantasti, kjer idealov ni več, le denar in psovke in pijača. Pač, en sam ideal pa še živi in se dviga iz blata: ljubezen do Irske, ta vse druži, vse pobota...

Seveda mi ni prav, ko kar moram tolmačiti igro, namesto da bi pisal in ocenil njeno uprizoritev. Tu bi moralo Prešernovo gledališče odigrati svojo vlogo: za vsako izvorno predstavo (saj jih ni toliko v sezoni!) bi moral biti izdan Gledališki list, če je tiskan ne, pa vsaj geografiran, z opisom o avtorju dela, s kratko vsebino, morda celo s krajšo označitvijo časa in okolja, iz katerega raste snov igre — skratka: gledalci bi morali biti informirani. Bolje bi razumeli in sledili. Tako pa si nekateri do konca predstave niso na jasnem, kaj naj bi igra pomenila. In še to: sleherna domača uprizoritev bodi za Kranj kulturni dogodek, ki naj bo tudi registriran.

Nič ne pomaga, Prešernovo gledališče ni kaka komorna ustanova velikega mesta s publiko določene literarne razgledanosti, dostikrat pa tudi blazirano in snobistično. Ta kake didaktike v svoji vzvišenosti ne bi prenesla. Prešernovo gledališče pa je ljudsko gledališče v najboljšem pomenu besede. In vzgojna, poučna beseda gledalcem nikogar ne bi podcejevala ali žalila.

Prav »Talec« pa je bil taka predstava, ki bi potrebovala vnaprejšnjega komentatorja. Kajti spricho režiserskega koncepta, ki ga je v predstavo vgradil Marjan Belina, bi bilo to še kako umestno. Dejanje na odru ni teklo premočrtno, dvigalo se je in padalo, iz plemenitih višin pa naravnost v banalne nižine. Mislim tu na igranje ne na tekst. Kvaliteta igre ni bila izenačena. Resda je bila vsa igra v bistvu le obešenjaška parodija — na trenutke sem pomislil, da jo je napisal kak Anglež, zaklet sovražnik Ircev in posmehljivec. A vseeno: songi — pevski vložki, če so še tako iznenadni, ne motijo — zelo pa zmoti nihanje kvalitete igranja. Situacijska komika je le mašilo. Komika karakterjev je povsem nekaj drugega. Saj v bistvu v »Talcu« ni nič smešnega, tu je le igra, peklenska igra z bridko resničnostjo in usodo ljudi, pa najsibito to obešen Irec ali ustreljen angleški vojak, oba komaj devetnajst let mlada človeka... Seveda, možno je, da nisem umel koncepta režiserja Beline, ki je šolan strokovnjak, sam pa sem le navaden gledalec. Sicer pa slutim, kaj je burkavost neke parodije, kaj pa je žgoča ironija. Spominjam se ljubljanske uprizoritve (Stupica—Kreft) Brechtove »Beraške oper«, prav tako socialno-kritične igre in prav tako opremljene s songi in obešenjaškim humorjem — a gledalcem spricho tragičnih situacij, le na videz komičnih, ni bilo do smeha in posmeha. Ko poslušam balado, tedaj razmišljujem... Sicer je drzno trditi, a zdi se mi, da je bil »Talec« pisan in občuten od avtorja kot mrakotna balada, saj izzvani v brezupje, v izdajo, ki vse upe podre...

In igralci? Tu pa moram uporabljati le superlative. Vsa dva tretjina nastopajočih sta pokazali izrazit igralski smisel, gladkost in dobro memorio. Seveda se je poznalo, kdo je starejši in bolj izkušen odrski človek, kdo pa je začetnik. Tem pa nerodnosti, ki je niso sami krivi, niti

Prizor iz kranjske uprizoritve »Talca« v Prešernovem gledališču (Biba Uršičeva in Janez Dolinar)

ne zamerim. Improvizira lahko le rutiner, amaterski začetnik pa nikakor ne. O slovitih nemi igri statistov ali nosilcev kratkobesednih vlog bi se bilo gotovo prav, kdaj pa kdaj pogovoriti. Kajti prav to je ena od najsibkejših strani amaterskih uprizoritev.

Vse to sem moral povedati, da potem bolj izstopi vse pozitivno, da zažari vse kreativno, da poudarim zanos, ki so nam ga pričarali nekateri nosilci vlog. Seveda že od nekdaj velja načelo, da pomembnih in nepomembnih vlog ni, da so enakovredne, da vse v enaki meri prispevajo h končnemu učinku igre. A vendar sta bila pri »Talcu« nosilca vsega odrskega dejanja le dva, k sreči zelo dobra igralca. Bahaško ciničnega Paata, upravitelja stanovanjske hiše, ki ji v igri pravijo kar bordel, je vzorno poustvaril Vlado Uršič. Vloga je bila zanj kot nalašč napisana. Vse isto velja tudi za Ireno Šilingovo, ki je z lepo obarvanim sonornim glasom prepričljivo predstavila hišno gospodinjstvo Meg Dellon. Izvrstna je bila v igri in maski Biba Uršičeva kot socialna delavka gospodična Gilckrist. Lahkotno in simpatično je zaigral angleškega vojaka mladi Cveto Sever. Škoda, da je tako obetaven karakterni igralec kot je Jože Vunšek — spominjam se njegovega izvrstnega Kalandra — moral igrati tako karikirano figuro, kot je matori Monsieur, lastnik hiše. Prav mila in ljubka je bila v vlogi Tereze, kmečkega dekleta, Etka Režunova. Tine Oman in Zvone Kozina sta morala nositi ne-

hvaležni vlogi »toplili bratcev«; posebno Oman je kot Princeza Grace odlično zaigral to neprijetnost. — Debitanta v igri sta bila Janez Dolinar kot gospod Mulleday in Janez Kovačič kot oficir I. R. A. Oba sta svoji vloge dovolj prepričljivo odigrala. O Vlasti Frečetovi, Vidi Drnovškovi in Radu Jenku ni kaj reči, ker so bile njihove vloge tako neopazne. Pač, pri vseh treh smo pogrešali one neme govore, s katero na velikih odrih tudi statisti živo zaigrajo. Zal, omejen prostor mi ne dovoljuje podrobneje analizirati vseh igralskih kreacij, ki pa so me tako navdušile, da se mi je spet vrnila pred leti zgubljen na vera v poslanstvo Prešernovega gledališča v Kranju.

Režiserju Marjanu Belini gre vse priznanje za vodstvo dinamično odigrane igre. Ne navadno funkcionalno sceno je postavil Saša Kump, ki je hkrati poskrbel tudi za kostume. Songe je pri klavirju spremljal — Brane Demšar. Spricho pičlih ur, ki jih je imel na razpolago za vaje igralci-pevci, je prispeval k uspehu predstave dragocen delež. Kajti prav songi, ki so jih peli Uršič, Šilingova, Uršičeva in Sever, so dali vseljigri barvo baladnosti in jo dvignili v poetično lepoto, zraslo iz strahu, poguma in blatnega podzemlja.

S tako sposobnimi igralci, ki imajo očiten dar tudi za petje songov, bi Prešernovo gledališče kaj lahko uprizorilo tudi čudovito Brechtovo »Beraško pero«.

Crtomir Zorec

70 Miha Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPAR.
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Kratek razgovor z jugoslovanskim poslanikom v Rimu (Hristićem; kot navadno je ves prestrašen, negotov. Na koncu sem sprejel (britanskega poslanika v Rimu) Percyja Loraina. Nisem zatajil, da SMATRAM RAZMERE ZA ZELO RESNE. Pravim, da je V EVROPI POTREBNO MNOGO ZDRAVEGA RAZUMA. Lorain odgovarja: ZDRAVEGA RAZUMA JE DOVOLJ (za morebitna pogajanja za rešitev poljskega vprašanja), vendar pa Evropa... ne bo trpela, da bi ji vsak čas Hitler vsiljeval svoj diktat. Če bo prišlo do krize, se bo Anglija bojevala... Samo eno ga (Lorain) žalosti: ker se bosta morda naši dve državi prvič v zgodovini pobili. Nisem odgovoril, toda verjamem, da je videl, da tudi jaz ne želim takega izida dogodkov.

18. avgusta: Zjutraj pogovor z Ducejem... Se vadno se mi zdi MOGOČE, DA BI DEMOKRACIJE OSTALE MIRNE in da bi tako NEMCIJA LAHKO POCENI NAPRAVILA SVAJNO KUPCIJO, IZ KATERE BI (MUSSOLINI) NE HOTEL BITI IZKLUČEN. Razen tega se boji Hitlerjeve jeze. Misli, da bi ODPOVED POGODBE (Z NEMCIJO) ALI KAJ PODOBNEGA LAHKO NAPOTILO HITLERJA, DA BI POLJSKO VPRAŠANJE PUSTIL OB STRANI IN PORAVNAL RACUNE Z ITALIJO...

20. AVGUSTA: ...Zgodilo se je naslednje: Duce... za vsako ceno hoče pomagati Nemčiji v sporu, ki je tako rekoč že pred vrati. Odločil se je, da bo Attolico še ta večer poslal sporočilo v tem smislu, medtem pa so ANGLEŽI POSLALI DUCEJU APEL (NAJ BI POSREDOVAL), DA BI SE SPOR (ZARADI POLJSKEGA VPRAŠANJA) RESIL NA MIREN NAČIN...»

Tako Ciano odariva, da so Angleži zaprosili Mussolinija za posredovanje še prej, preden je v Moskvi padla odločitev za prekinitve nerenskih pogajanj z Zahodom za sklenitev trojnega pakta in pristali na Hitlerjevo ponudbo za sklenitev nenapadalne pogodbe med Nemčijo in Sovjetsko zvezo.

ANGLESKI APEL

za 'mirno' rešitev evropske krize' je Mussoliniju izročil britanski poslanik v Rimu Percy Lorain. Ta apel, naj bi 'vzpodbudil omahujočega Mussolinija, da bi se odločil in storil vse, da bi našli mirno pot rešitve' (Leithäuser, že cit. delo, str. 294), to se pravi, da bi poizkušal znova odigrati vlogo 'posrednika' med Nemci in Angleži kakor v Münchnu.

Ta apel je povzročil naslednjo debato med Mussolinijem, Cianom in italijanskim berlinskim poslanikom Attolicom:

»Razgovor v troje: Mussolini, jaz, Attolico, Duce je odločen; navaja naslednje razloge: **PREPOZNO JE, DA BI PUSTILI NEMCE NA CEDI-LU.** Ko bi se to zgodilo, bi nam svetovni časopisi očitali, da je **ITALIJA STRAHOPETNA**, da

NI OBOROŽENA, da je **ZBEZALA PRED STRA-SILOM VOJNE**. Poskušam nasprotovati z drugimi razlogi... Mussolini se je trmasto zagrizel v svojo misel. **POSLUŽIL SEM SE ANGLIŠKEGA APELA KOT ZACETNE TOČKE, DA BI DOSEGEL ODLOŽITEV VSAJ DO JUTRI ZJUTRAJ.** Attolico odhaja iz predsedništva vlade zlomljen in brez hrabrosti.« (Ciano, Dnev. str. 90)

Toda Mussolini vseno ni ostal trmast in zagrižen. Dne 21. avgusta 1939 se je že navsezgodaj razvil med njim in Cianom naslednji dialog, kakor ga navaja Ciano:

»Tako ko sem vstopil v sobo, mi je obnovil svojo odločitev, da bo korakal z Nemci. Odgovoril sem: »Tega ne morete in ne smete storiti, Duce. Vdanost, s katero sem vam služil pri politiki Osi, me pooblašča, da vam odkrito govorim. Odšel sem v Salzburg (na pogovore z Ribbentropom in Hitlerjem), da bi se pogajal o skupnih ciljih, pa sem moral poslušati (neč v d) diktat. **NISMO MI, TEMVEČ NEMCI IZDALE ZVEZO**, na temelju katere bi morali postopati z nami kot s prijatelji, a ne kot z lakaji. Raztrgajte pakt, vrzite ga Hitlerju v obraz, in Evropa vas priznala za svojega naravnega voditelja v križarski vojni proti Nemčiji. Zelite, da grem (ponovno) v Salzburg? Dobro, šel bom in bom znal z Nemci govoriti tako, kakor je z njimi treba govoriti. Meni Hitler ne bo ugasnil cigarete, kakor jo je vzel ugasniti Schuschnigg (avstrijskemu kanclerju — poj. M. Kl.). »To in temu podobno sem govoril Duceju. **BIL JE ZELO PRETRESEN IN JE ODOBRILO MOJ PREDLOG, DA POKLIČEM RIBBENTROPA v Brenner...**« (str. 90 in 91)

V Kranju gostuje violinist Carlo Chiarappa

Danes ob 17. uri bo v dvorani glasbene šole koncert italijanskega violinista Carla Chiarappa. Violinist Carlo Chiarappa se je rodil v Rimu, kjer je tudi dokončal glasbene študije. Sedaj je asistent na glasbenem konservatoriju v Bruxellesu. Leta 1966 in 1968 je dobil nagrado mesta Vittorio Veneto in nagrado na tekmovanju A. Curci v Napoliju leta 1969. Uvršča se med najboljše violiniste v Evropi. Koncertiral je že v Italiji, Avstriji, Belgiji, Čehoslovaški, Franciji, Nemčiji, Holandiji, Švici in Madžarski. Na svoji koncertni turneji

po Jugoslaviji bo na današnjem koncertu v Kranju izvajal naslednje skladbe: Albinoni: Sonata a-mol, Bartok: Sonata, Beric: Cadenza in Paganini: Variacije na g. struni. Pri klavirju ga bo spremljala Darinka Mihajlovič iz Beograda. Komentator k skladbam bo posredoval profesor Igor Andrejčič, RTV Ljubljana.

S posredovanjem koncerta bo kranjska koncertna poslovalnica dala priložnost ljubiteljem glasbene umetnosti, da prisostvuje koncertu znanega evropskega violinskega virtuosa.

P. L.

Športno sodelovanje mladih iz kolektivov

V soboto je bilo na Jesenicah športno tekmovanje mladih, članov tovarniških konferenc ZMS iz Verige v Lescah, Plamena iz Kropce, iz Elana v Begunjah in iz Železarne Jesenice. Tekmovanje v namiznem tenisu in kegljanju je pripravila tovarniška konferenca ZM iz jeseniške Železarne.

Na kegljišču pod Mežakljo so tekmovali moški in ženske ekipe. Po tekmovalnih so podelili priznanja in nagrade v zgornjih prostorih Kazine.

Največ uspeha so imeli Jeseničani. V namiznem tenisu so bili na drugem mestu Leščani, v kegljanju pa je bila na drugem mestu ženska ekipa iz Kropce, pri moških pa so bili drugi mladinci iz Elana, tretji pa mladinci iz Verige.

Tekmovanja so organizirali v okviru medsebojnega sodelovanja mladincev iz štirih delovnih kolektivov. Naslednja športna tekmovanja bodo 26. decembra v Lescah in sicer v streljanju in šahu.

D. S.

KUD Sforzič na Kokrici je v nedeljo, 12. decembra, ob 15.45 pripravil v kulturnem domu na Kokrici srečanje pevskih zborov. Nastopil je mešani pevski zbor KUD Tine Rožane iz Ljubljane in moški pevski zbor ZB iz Zgoranje Siske. Na sliki mešani pevski zbor KUD Tine Rožane iz Ljubljane. — Foto: F. Perdan

Večer z Ladkom Korošcem

Drevi bo v gledališki dvorani na Jesenicah gostoval basist Ladko Korošec. Najprej se bo predstavil učencem osnovnih šol, nato pa učencem in dijakom srednjih šol. Na koncertu opernih napevov bodo poleg Ladka Korošča

sodelovali še: sopranistka Sonja Hočvar, altistka Marija Bitenc-Samec, pri klavirju pa bo Zdenka Lukec.

Ladko Korošec bo mladim zapeel arijo Kečala iz Smetanove Prodane neveste, arijo Bartola iz Rossinijeve opere

Seviljski brivec in narodno Moje ženke glas.

Oba koncerta bo priredila občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij Jesenice v okviru gibanja Glasbena mladina.

D. S.

Vsi so vedeli, kam so jih odpeljali, in po teži obtožb ter drugih okoliščinah bi med prvimi moral biti Aleš. To je tudi pričakoval, saj so šli h kolom celo taki, ki so le enkrat ali dvakrat dali kaj za partizane. Preprosti in verni ljudje, ki so vse življenje delali kakor njihovi očetje in dedje.

Nazadnje so poklicali tudi Aleša. Toda ni prišel niti na dvorišče. Odpeljali so ga nazaj v celico.

Preden so za njim zaklenili debela vrata, se je eden izmed stražarjev zaradi pogostnega premeščanja še dosti vljudno opravičil.

— Prostora nam manjka, pa še neka pomota je prišla vmes. Menda se nekdo piše tako kakor ti! Tako mu je bilo naročeno, da bi zabrisal pomen vsega tega. Vendar Aleš ni hotel vrtati, kaj se skriva za tem. Zanimalo ga je le, kako so razdeljene karte za novo igro. Da bi bila to res pomota, ni verjel.

Z Bernardom sta spet ostala sama in ugibala, kaj to pomeni in kaj si je od tega obetal obersturmführer Werner...

O tem, da je bil Filip medtem že doma, nista imela niti pojma. Kaj takega zdaj ni prišlo na misel niti Alešu, ki je Filipu prisojal marsikaj. Smrt znancev in sovaščanov ga je tako prevzela, da se dolgo ni mogel zbrati. Vedel pa je, da tudi to mora biti v zvezi z Wernerjevo ponudbo in zahtevo. Potem sta z Bernardom skušala rešiti to svojevrstno šahovsko partijo. Sepetala sta skoraj vso noč in se ubijala z razmišljanjem...

ivan jan • mrtvi ne lažejo 28

Dnevi so tekli, vrstile so se dolge noči. Včasih pa je bil dan daljši, kajti ponoči sta za nekaj ur zaspala. Vsako jutro ju je prebujalo ptičje petje. Kmalu so se med žgolenje pomešali oddaljeni, nato pa vse bolj približujoči se glasovi enakomerno udarjajočega kravjega zvonca. Aleš in Bernard sta se samo spogledala in potem molče lovila prijetne glasove, ki so oznanjali prebujanje novega dne.

Oba sta že vedela, kolikokrat bo kravji zvonec udaril dotle, ko ga bo slišati najmočneje. Tedaj je bila živina, ki je šla za zvoncem, najbližje zaporom. Aleš je potihno štel zvonkljanje; ko je preštel do sedemdeset, in je bil glas najmočnejši, je vzdignil prst, odprl oči ter potem spet prst spustil in šepnil:

— Zdaj!

Ta zdaj naj bi bil trenutek, ko se bo glas zvonca spet izgubil, kajti tedaj se je krava zvončarica znašla za vogalom zaporov, mimo katerih je držala cesta. Le redkokdaj se je zmotil za sekundo, kajti v mislih je imel natanko preračunano, kdaj in kod hodi čreda, ki jo je nevidni pastir gnal na pašo.

Morda bodo ta zvonec zdaj slišali tudi partizanil je želel s to mislijo pozdraviti tovariše in nov dan, ki pa zaradi bližine gozdov, ni bil nič bolj varen in lažji. Se huje je občutil nasprotje, ki je tako izzivajoče in vsako jutro močnejše budilo željo po osvoboditvi, po koristnem življenju kjerkoli, le v zaprtih ne.

V takih trenutkih se je Aleš naslonil k steni, izgubljeno bolščal skozi svetle kvadrate v zamreženem oknu in polglasno zastokal. Glas kravjega zvonca, ki mu je še vedno brnel v ušesih, ga je odnašal v otroška leta, v domačo vas in planine nad njo, da je bolj kot vse doslej čutil, kaj je v resnici svoboda. Pogled mu je potem nemirno božal redko vejevje, ki se je spenjalo k oknom, nato pa ga je zaneslo nad drevje, kjer je lovil košček gora, ki so se strmo vzpenjale komaj nekaj streljav od tod. Ptici so utihnili in tihoto so zmotili stražarjevi škornji, ki so vtoilo in počasni odmevali mimo bunkerja.

Oba z Bernardom sta bila v takih trenutkih razburjena tako zelo, da niti govoriti nista mogla. Navadno sta molčala do zajtrka. Spomini so se jima posmehljivo zjedali v dušo. Huje kakor udarci. Šele po zajtrku, ki ni zaslužil tega imena, sta se nekako pomirila. Zdelo se jima je, da celo pretepanje ne bi bilo tako zoprno in boleče, kot to mirovanje, ki ju je ubijalo.

Zato sta menila, da ju nalašč nočejo zaslišati. V teh dneh se je Aleš nekoliko popravil. Toda le v telo, noge pa so bile še vedno razbolene. Se ni mogel stopiti nanje brez bolečin. Spraševal se je, kako da ga po tistem, ko jim je zabrusil vse v obraz, puščajo tako dolgo pri miru?

Zato je ob Bernardu čakal na nov plaz.

Kdo ve, če niso nalovili še novih ljudi in celo partizanov? Nobena novica ni prodrla do njega. Kaj bo še prišlo? Streljanje, taborišče? Ali kaj tretjega?

Negotovost, nepoučenost, odtrganost od vsega zunanega, bližina smrti, misel na izdajalca in Martino, in celo to, da ga niso zadnje dni nič več zasliševali ali ga potisnili vsaj pred Filipa ali Goloba, je razjedalo njegovo moč.

Kaj pa, če je Werner tisti poziv napisal, podpisal in raztrosil med ljudi brez mene? Nič ni nemogoče?

In temu je glas kravjega zvonca vsako jutro dodajal nove bridkosti. Martina! Kaj je s teboj? Stori že nekaj, da bom vedel, če še živiš. Nikogar nimaš zdaj. Kaj je izginil Filip? So ga izželi do konca? Nemara so ga že ubili!

Od nikoder nobenega namiga, nobenega glasu. Edino kar je bilo še nekaj vredno, je bil Bernardov »bürgermeister«.

Zato sta večkrat lahko potegnili kak dim. Zdaj je bilo to njuno edino opravilo. Ko je kadil, ga je obšla sladkost, ki je poprej ni čutil, kot bi bil zdaj tobak namočen in prežet z nečim, česar prej nista poznala. Tedaj so živci popustili

in nekaj časa je bilo čutiti, kakor da ju je dim nasitil za vselej. To je bil največji užitek.

Nekega dne pa je ubijajočo in surovo enoličnost poživilo novo zaslišanje. Z obersturmführerjem sta se spogledala, toda zgodilo se ni nič novega. To pot so se mu Wernerjeve vodeno-modre oči zdele še bolj tuje kakor prvič. Čutil se je, da so ga potrpežljivo čakali, kdaj bo na dokaj mirno vprašanje, če bo zdaj podpisal, odgovoril. Odkimal je, pa ga zaradi tega nihče ni udaril, nihče privezal k steni. Niti zavpil ni nihče. Ne bo spregovoril in tega se je oprijemal kot pijanec plota.

In kakor da so ga tisti dan poklicali tja le zato, ker je po spisku spet prišel na vrsto, in ga spet mirno vrnili v celico. Bernard, ki je že poznal te vrste premetenost, se ni čudil. Naslednjega dne so spet prišli ponj.

— Danes bo huje, mu je šepnil Bernard, da bi ga pripravil.

Stražar Kurt pa se je bedasto nasmehnil in ne da bi hotel biti strog, napovedal:

— Obisk imaš, ti heroj! In ne slab!

Pri tem je zakrillil z rokami tako nedoločno, da ni bilo mogoče ugotoviti, kaj naj bi to pomenilo.

Ko je pred stražarjem, ki ga zaradi omahujoče hoje ni nič priganjal, temveč mu je celo pomagal, stopil v sobico, je v hipu razumel prejšnje stražarjevo dopovedovanje. V sobi ga je pričakovala Martina!

Z obema rokama se je moral opreti na steno. Je to privid ali kaj? Martina! Ne, to ni moglo biti zlagano, kajti njene solze so bile resnične. Zaprta tudi ona! Hudega pa ji niso še mogli storiti, kajti njena obleka je bila še čedna, ena izmed najlepših, kar jih je imela. Pretreslo in presenetilo pa ga je vseeno, kajti želel je in upal, da je v gozdu že od tistega jutra, ko je morala zvedeti za njegovo nesrečo.

Martina ga je gledala, kakor bi se bala, da je ne bo več poznal. Poprej je mislila, da bo nežno, vendar naglo skočila v njegov objem, zdaj pa je kakor vkopana stala nekaj korakov stran. Potem se ji je le posrečilo prestopiti.

Aleš je še ostreje dojel stražarjev posmeh. To ga je stresnilo.

— Torej tudi ti tu! Kdaj so te prignali? Njegov glas je bil ubit.

Ob tem vprašanju je z enim očesom pogledal proti stražarju, toda policist se je delal, kakor da ju ne vidi in ne sliši. Obrnil se je napol v stran in potegnil obraz v nekakšno muzanjčje. Še

pravi, da bo govoril, dokler ga ne bo kdo ustavil. Martina je že odprla usta, pa ni mogla takoj spregovoriti. Presenetile so jo Aleševe besede. Mar ni dojel, da je prišla na obisk. Nobenega veselja ni pokazal ob srečanju, zato bi se najraje udrla v tla. A čas je hitel in bolje bi bilo spregovoriti, čemu je tukaj.

— Da, tu sem. Prignai me pa niso. Sama...

Hotela je povedati vse, kar se je namenila, pa ni mogla. Aleš se je zdaj ves blede sedel in zastokal. Potem jo je pogledal tuje, in to kot da mu je spet vrnilo zavest.

Zato je stražar govoril tako posmehljivo. Obisk! Pravi obisk od zunaj!

Martino je premagal in morala je pokleknila k njemu. Ni zahtevala, da jo objame, le da mu pove, kako se bo mogoče rešiti. Potem bo že presodil. Tudi ona je zdaj čutila, da ji začetega ni treba povedati do konca, Aleš je že sam uganil. Počakala bo še malo, da se zave. Vse bo še dobro, a ni se mogla otresti občutka krivde. Sredi zaporov je bolje kot zunaj čutila, kako ga je bila razočarala. Zakaj ne more razumeti, da je tu prav zaradi njega, zaradi njiju obeh?

Stražar se je prestopil in na videz neprizadeto in zdolgočaseno gledal skozi mrežo v okna. Mimogrede pa je natanko spremljal njuno srečanje in zapisoval v ušesa vsako besedo. A to ni bilo niti potrebno, kajti bolje kot on, je to opravljal skrit mikrofon.

— Ti ni prav, da sem prišla? Vesela sem, da te vidim! je potem izdabila Martina.

Aleš jo je spet pogledal vprašujoče in zresnje no, kot še vedno ne bi mogel verjeti. Trdo je stisnil Martino za ramo in zadržano rekel:

— Kaj si storila! Kako naj bom vesel srečanja tu? Kakor da nisi imela druge poti!

Zdaj je čutila, da bo šlo laže, led je bil prebit.

— Priti do tebe, je bilo poglavitno. Te zelo boli? ga je vprašala potem in spet pogledala proti stražarju. A ker se ta ni ozrl, ga je pobozala po rokah in mu segla k obrazu. Boječe in nežno, kot bi bolelo tudi njo, se je dotaknila temnih podplutb.

— Nisi prav storila. Te niso iskali? je šepnil tiho in vprašanje o bolečinah kar preskočil. Njen obisk ga je ohromil tako zelo, da na bolečine ni mislil. O tem se mu zdaj ni zdelo vredno govoriti, ker bo še za kaj pomembnejšega najbrž primanjkovalo časa in moči.

— Ne. A bala sem se in skoraj že pobegnila...

Utihnila je in poškilila k stražarju, ki ni pokazal nobene vne ali radovednosti. A tudi tako sta se z Alešem razumela.

Od njegovega zajetja do danes je minilo že precej dni, je pomislil. Čudno, da so jo pustili? Saj so zaprli celo Filipa in druge, pa ni izginila v gozd. Tu nekaj ne more biti v redu!

— Kaj si počela medtem? Ko so jih pobrali toliko? Koga so še? je hotel zvedeti Aleš.

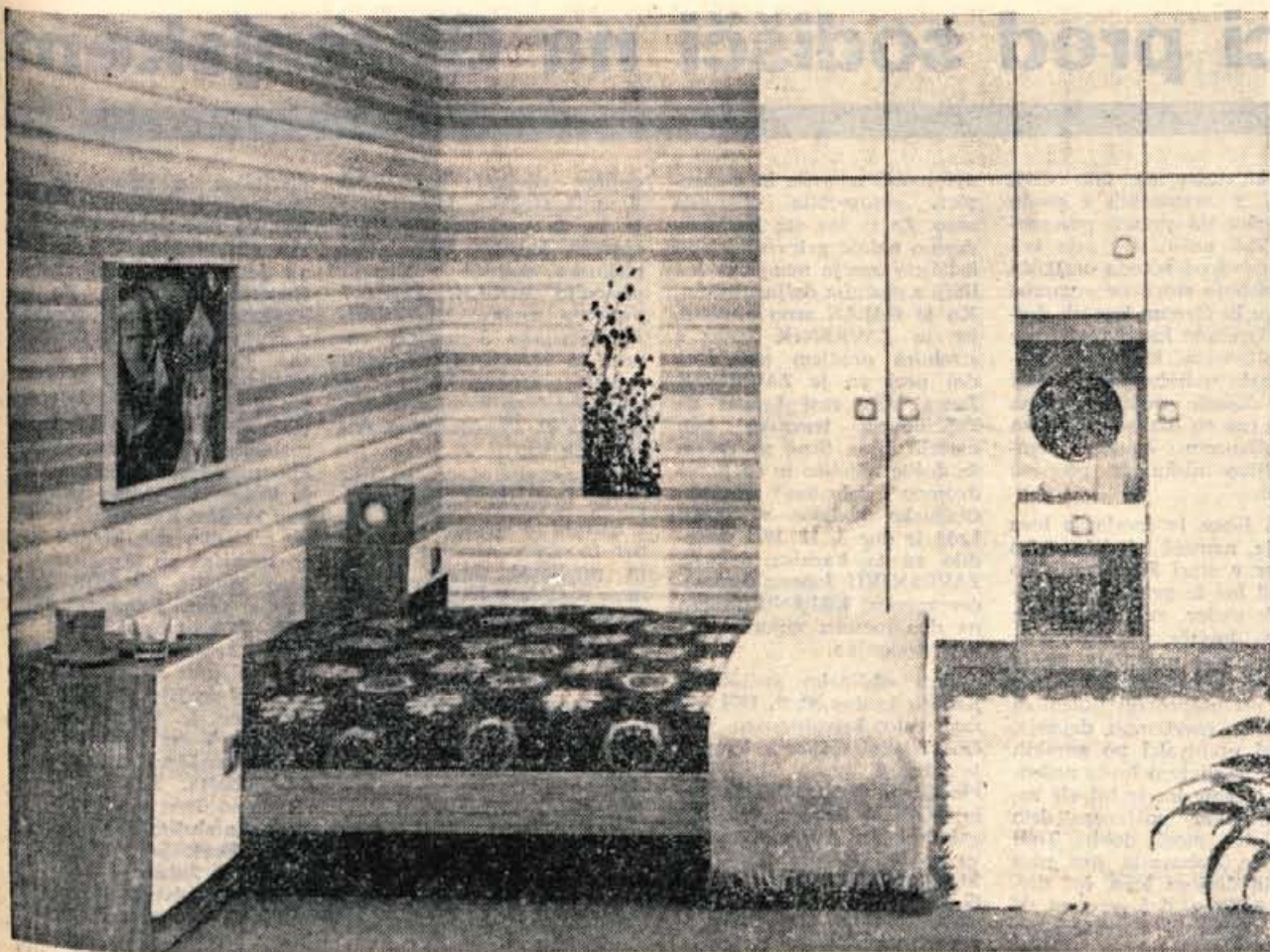
— Nekaj časa sem se ogibala doma in bila drugod. Pobrali pa jih niso več. Mar jih niso dosti?

Aleš ji bo tudi še moral povedati marsikaj. Tu je bila zveza s svetom, s partizani! Če je že prišla, ne sme zastoj. Toda — kako je mogla priti? Najhujše vprašanje. Veliko bi dal in tvegalo, če ji ga ne bi bilo treba zastaviti nikoli! Zdaj se mu je že smilila. Veliko je morala pretrpeti, če se je raje odločila za ta korak. Zato ji ni hotel težiti že tako utrujenega mladega srca. Po prvih besedah in presenečenju ji je že hotel lajšati stisko, čeravno ji ni rad odpustal te neumnosti in poklekanja. Kot da bi zaradi tega moglo biti zanj kaj bolje. Poslej bo popravila zamujeno. Morala bo, saj je tolikokrat silila v hosto. Odšli pa so lahko samo pogumni ali taki, ki so vedeli, kaj delajo.

— No, je rekel, — zmotno si se odločila, pa vendar je lepo, da te vidim.

Prijel jo je za roke in nihče mu ni branil. To mu je za hip spet zmračilo čelo, vendar se je premagal. Zdal ni hotel pokazati, da tudi za tem čuti Wernerjevo igro.

Martina si je opomogla od vznemirjenja in je, to zakrivala s povečano zgovornostjo. Vedela je, da bo pogovor nanesel še na zadeve, ki bodo Aleša prizadele in ponižale. Saj so tudi njo, vendar ne tako, da bi jo moralo biti preveč sram. Na koncu bo pokazala, zakaj je šla tako daleč.

SLOVENIJALE

komponibilni program MARIEL

Razstava pohištva — spalnice, dnevne sobe, kuhinje na novoletnem sejmu v Kranju, delavski dom od 16. do 26. decembra. Pri nakupu pohištva vam nudimo:

5 % popust, dostava na dom brezplačna, kredit za garniturno pohištvo do 10.000 din.

SLOVENIJALE

Zivljenje in delo na hribovskih kmetijah
(24)

Ocvirek za vaške klepetulje

Na ohcet so tod vabili tako, da sta ženin in nevesta vabila vsak v svojem kraju, ženin z drugom, nevesta pa z družico. Le, če sta bila oba iz iste vasi, sta hodila vabit skupaj. Druga in družico sta si izbrala sama. Največkrat sta bila to njegov brat in njena sestra, če teh ni bilo, pa bližnji sorodniki ali kdo od sosedovih, lahko pa tudi prijatelj ali prijateljica. Sorodnike iz oddaljenejših krajev sta vabila že nekaj tednov prej, da so se vedeli pripraviti, sosede pa šele dober teden pred poroko, ker so tako že vedeli za vse podrobnosti. Ker so bile poroke ponavadi v ponedeljkih, sta vabila prejšnjo nedeljo.

Spominjam se, ko je pri nas vabila sosedova hčerka s svojo družico (sestrično). Ko sta stopili v hišo, sta prijazno pozdravili, potem pa je nevesta rekla: »Na ohcet sva prišli vabit. Povabiva gospodaria pa gospodinjo pa vso njihovo družino.« Nato so ju postregli pri veliki javorjevi mizi, ki pa ni bila pogrnjena s prtom. Mizo so včasih pogrnjali le za ohcet in če je prišel duhovnik obhalat bolnike. Morala pa je biti vedno lepo poribana z drobnim belim peskom, da je bila bela kot prt. Za vabice so bili najbolj v navadi ocvrti krhki flancati, potrebni s sladkorjem, pa čaj ali

kava, tudi narezana mesnina ali klobase. Za ženina je moralo biti pripravljeno seveda tudi kaj pijače, ki pa jo ponavadi ni pokusil, saj se ni spodobilo, da bi ženin hodil okrog v rožicah.

Balo so vozili v četrtek pred poroko. Pred prvo vojno je bila v navadi še samo ena postelja, s plevtico seveda, dobro nabasano z ovesnimi plevami. Nikolj ni smela manjkati pri bali lepa zibelka in kolovrat. Vsake vrste suha roba za gospodinjске namene je bila ponavadi na zadnjem vozu, na skrinji z žitom. Na prvem vozu je bila oprava.

Ker je bil včasih bolj v čišlih denar za doto, se na

balo ni toliko gledalo. Sele med obema vojnama je morala biti tudi bala kompletna. Danes pa je tako, da so marsikje na kmetih veseli, če dobijo nevesto, čeprav brez bale in dote. Tisti, ki se ženijo, si enostavno naročijo opremo kje v Ljubljani ali pri zasebnem obrtniku.

Včasih pa je bilo drugače. Nekaj tednov pred poroko je bila na nevestinem domu polna hiša obrtnikov (ajntvharjev), ki so poskrbeli za obleko in obutev. Tudi mizarje so dobili na dom, da je bilo vse čim ceneje.

Najprej so prišli mizarji. Če ni bilo drugega prostora, so žagali in oblali kar v hiši. Kar je bilo treba polimati, so pogreli na krušni peč. Vse so delali ročno. To je pela žaga in obelj (skobelj), preden je bila omara gotova! Hiša je bila polna oblanka in žaganja, čeprav so vsak večer pospravili.

Ko so odšli mizarji, sta prišla šivilja in čevljar, ki sta lahko delala istočasno. Tudi krojač je prišel, saj je moralo biti za ohcet vse novo, moški in ženske. Med obema vojnoma so povabili tudi tapetnika, da je sešil modroce in pri boljših opravah tudi kaj tapeciral. Vsem je bilo treba dobro postreči, zato so za take prilike zaklali vsaj enega prašiča več samo za obrtnike. Za ohcet pa potem še kako govedo in teleta ter vsaj dva prašiča, če je bila ohcet več dni.

Največ dela je imela šivilja, saj je morala imeti nevesta mnogo oblek za nedeljo in delavnik. Bogate so imele tudi po 12 predpasnikov. Vsaj za eno leto je morala biti popolnoma preskrbljena z vso obleko. Seveda pa vse niso bile tako bogate, posebno ne, če je bilo v družini veliko otrok.

V tem času so bile na delu tudi vaške klepetulje, ki so vedele za vse dobre in slabe lastnosti neveste in ženina. Seveda je v takem slučaju vedno več slabega kot dobrega, saj je znano: Če hočeš, da te bodo hvalili, umri, če pa hočeš, da bodo slabo govorili o tebi, se poroči!

Zaradi slabih in strmih kolovoznih poti so tu po hribovskih vasi svatje hodili največ peš. To ni bilo lahko, saj so morali marsikje prehoditi tudi po več ur dolgo pot na vsako stran, najprej od ženina do neveste in potem še nazaj na novi nevestin dom. Tudi vozniki bale so hodili ob vozovih, posebno nazaj grede, ko so imeli naloženo balo, zato so bili še toliko bolj potrebni okrepčila. Naložili so balo, pri čemer seveda ni šlo brez krave; če drugega ne, vsaj petelin je moral na vrh voza. Če ni bil že prej pripravljen, ga je kdo toliko časa gonil po vrtu, da je žival onešala in se pustila ujeti. Preden so odpelovali, je bila tod navada, da je nevesta izročila ženinu vse ključke od omar in skrinj. To

je pomenilo, da mu vse zaupa. Če tega ne bi storila, bi bila velika zamera. Pri bali je bil vselej navzoč tudi starešina, ki je bil ponavadi kak sosed ali ženinov stric. Njegova žena je bila za teto.

Ko so pripeljali balo na ženinov dom — tam je že čakala pripravljena gorenja hiša in kuhinja — so priskočile na pomoč še sosede. Da so pomagale razložiti in pospraviti, da je vsaka stvar prišla na svoje mesto.

Marija Frlic
(Prihodnjic naprej)

mm,
prima
loška kava
iz nove
pražarne

DRŽAVNA ZALOŽBA SLOVENIJE

iz svoje bogate zaloge
v decembrskih dneh
priporoča

200 sobnih rastlin v barvah

KNJIGA JE ZASNOVANA ZELO PREGLEDNO. NA ZAČETKU POSREDUJE AVTOR G. KROMDIJK VRSTO SPLOSNIH NAVODIL ZA ZALIVANJE, GNOJENJE, SETEV, SVETLOBO, KLIMATSKE RAZMERE, TEMPERATURO, PA TUDI POJASNILA O LONČKIH, RASTLINJAKIH IDR.

POTEM SLEDI 200 CUDOVITIH BARVNIH POSNETKOV SODOBNIH RASTLIN IN POD VSAKO SLIKO JE AVTOR KAR SE DA JASNO IN NATANČNO NAPISAL VSE, KAR MORAJO VEDETI LJUBITELJI ROZ O NEGI POSAMEZNE RASTLINE. KNJIGA IMA 222 STRANI. CENA: 75 DIN.

KNJIGO SOBNIH RASTLIN V BARVAH DOBITE V VSEH KNJIGARNAH IN PRI ZASTOPNIKI ZALOŽBE, Z DOPISNICO PA JO LAHKO NAROCITE PRI UPRAVI

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE
61000 Ljubljana, Mestni trg 26

TERMIKA

industrijsko in montažno podjetje za izolacijo

Ljubljana, Kamniška ul. 25

razglašča prosta delovna mesta

15 NK delavcev

za proizvodnjo v treh izmenah
v obratu Trata in Bodovlje pri
Škofji Loki.

Poskusno delo traja 3 mesece. Osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnega dohodka. Nastop mogoč takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe pošljite na naslov Termika, Obrat Trata pri Škofji Loki.

Zavarovalnica SAVA PE Kranj

razpisuje naslednje štipendije

štipendijo za študij na pravni fakulteti

štipendijo za študij na srednji upravno administrativni šoli

štipendijo za študij na srednji tehnični šoli za šibki tok.

Kandidati naj vložijo prijave Kadrovske komisiji Zavarovalnice Sava PE Kranj, Kranj, Oldhamska c. 2, do vštete 31. decembra 1971.

Nova obrestna mera za vse varčevalce Ljubljanske banke

OD 1. DECEMBRA 1971 VELJA V VSEH POSLOVNIH ENOTAH LJUBLJANSKE BANKE NOVA, VIŠJA OBRESTNA MERA:

DINARSKE VLOGE:

- navadne 7,5 %
- vezane nad 13 mesecev 9 %
- vezane nad 24 mesecev 10 %

DEVIZNE VLOGE IN DEVIZNI RACUNI:

- navadni 7,5 % (5,5 % v devizah 2 % v dinarjih)
- vezani nad 13 mesecev 9 % (7,5 % v devizah 1,5 % v dinarjih)
- vezani nad 24 mesecev 10 % (7,5 % v devizah 2,5 % v dinarjih)

Ljubljanska banka daje višjo obrestno mero vsem starim varčevalcem in vsem tistim, ki bodo od 1. decembra 1971 vložili kakršenkoli znesek na hranilno vlogo ali devizni račun. Nova obrestna mera velja za vse vloge, ki niso namensko vezane na posojilo.

Ljubljanska banka

Pravi naslov za denarne zadeve

OBRTNIK

Škofja Loka, Blaževa ulica 3

objavlja prosta delovna mesta za:

VAJENCE ZA NASLEDNJE STROKE:

- ZA MIZARSKO STROKO 2 vajenca
- ZA STEKLARSKO STROKO 2 vajenca
- ZA PEČARSKO STROKO 1 vajenca

Pogoji: dokončana osnovna šola

V PRIUČITEV ZA NASLEDNJE STROKE:

- ZA MIZARSKO STROKO 2 delovni mesti
- ZA STEKLARSKO STROKO 1 delovno mesto
- ZA PARKETARSKO STROKO 1 delovno mesto

Pogoji: nedokončana osnovna šola. Podjetje nudi možnost, da interesi v času priučitve dokončajo osemletko pri Delavski univerzi in preidejo na poklicno usposabljanje za kvalifikacijo. Praktično delo se šteje v delovno dobo.

POLKVALIFICIRANE IN KVALIFICIRANE DELAVCE ZA NASLEDNJE STROKE:

1. PK ALI K MIZAR
2. PK ALI K STEKLAR
3. PK ALI K PEČAR — POLAGALEC KERAMIKE
4. PK ALI K STEKLOBRUSILEC
5. PK ALI K TRGOVSKI SKLADISČNIK ZA GRABENI MATERIAL

Pogoji: Pod točko 1. do 5. polkvalificiran delavec z enoletno prakso ali kvalificiran delavec z dokončano poklicno šolo.

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela in dokazili o strokovnosti je treba dostaviti na podjetje.

**Svetujemo vam,
da svoje novoletne
čestitke oddate
na pošto čimprej,
vsekakor
pa do 20. decembra.**

**V naslovu ne pozabite vpisati
tudi poštno številko**

**Združeno PTT podjetje
Ljubljana**

**Obveščamo vse zainteresirane, da smo že pričeli z dobavo
traktorjev**

SAME DELFINO 32

Traktor je izrednih kvalitiet in je po svojih lastnostih in moči namenjen zasebnemu kmetijstvu.
Zračno hlajen linijski diesel motor 30 KM s pogonom na dva ali vsa štiri kolesa.

PRODAJA ZA DEVIZE S TAKOJSNJO DOBAVO IZ KONSIGNACIJSKEGA SKLADIŠČA V LJUBLJANI ALI ZA DINARJE Z DOBAVO PO VRSTNEM REDU PRISPelih PREDPLACIL. GARANCIJA 1 LETO. SERVISNA SLUŽBA IN REZERVNI DELI ZAGOTOVLJENI. VSA POJASNILA IN PODROBNE INFORMACIJE DAJE

COSMOS

Ljubljana, Celovška 32,

Maribor, Grajska 7, Koper, Dimnikarska 10, Zagreb, Trg
žrtava fašizma 1, KIK Pomurka, Murska Sobota in Avto
Celje, Celje.

Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti upravnih organov

SKUPŠČINE OBČINE KRANJ

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- 1. šefa oddelka za proračun in sklade v oddelku za finance**
Pogoj: visoka strokovna izobrazba in pet let delovnih izkušenj;
- 2. davčnega inšpektorja v davčni upravi**
Pogoj: višja strokovna izobrazba in pet let delovnih izkušenj;
- 3. arhivarja in knjižničarja v oddelku za občno upravo in družbene službe**
Pogoj: srednja strokovna izobrazba in štiri leta delovnih izkušenj — poskusno delo bo trajalo dva meseca;
- 4. pisarniško moč v oddelku za gospodarstvo**
Pogoj: dvoletna administrativna šola in dve leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo razpisni komisiji upravnih organov skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1, najkasneje v 15 dneh od dneva objave.

**ŽIVILA
KRANJ**

**Reklamna prodaja
od 15. do 31. 12. 1971**

nougat kocke 200 g	2,40
sadne kocke 200 g	2,40
albert keksi 500 g	5,25
rum 1 l	14,80
radgonski biser 0,8 l	10,00
radgonski briljant 0,8 l	10,00

**Priporočamo se za nakup
in vam želimo srečno novo leto**

**GORENJSKA OBLAČILA
KRANJ**

Na novoletnem sejmu v Kranju posebno ugoden nakup ženskih oblek, plaščev, kostimov in kril.

Cene znižane do 60%

Obiščite paviljon Gorenjskih oblačil in ponovno boste zadovoljni z nakupom

mali oglasi

PRODAM

Prodaj težkega PRASICA po izbiri. Čirče 34, Kranj 6095

Prodaj mesnate PRASICKE za zakol. Rupa 12, Kranj 6161

Prodaj od 120 do 160 kg težke PRASICKE za zakol. Čejnjevček 22, Cerklje 6162

Prodaj delovnega VOLA in 14-colski GUMI VOZ. Si. draž 2, Cerklje 6163

Prodaj štiri PRASICKE, stare šest tednov. Senturska gora 12, Cerklje 6164

Prodaj PRASICA za zakol. Dvorje 40, Cerklje 6165

Prodaj PRASICKE. Smartno 29, Cerklje 6166

Po zelo ugodni ceni prodaj švedsko PEC za centralno kurjavo, 35.000 Kcal/h. Petač Peter, Zlebe 23, Medvode 6167

Prodaj eno leto starega BIKA. Cerklje 26 6168

Prodaj dva PRASICA za zakol, težka po 150 kg. Zirovnica 57 6169

Prodaj traktorski PLUG enobrazdni obračalnik harold in KULTIVATOR z izruvačem za krompir. Voklo 83 6170

Prodaj sedem tednov stare PRASICKE. Sp. Brnik 66 6171

Prodaj trajno žarečo PEC Kipersbusch. Hrastje 128, Kranj 6172

Po ugodni ceni prodaj leseno montažno GARAZO. Cepin Helena, Stritarjeva 6, Kranj 6173

MOTORNO ZAGO stihl 0,8 prodaj ali zamenjam za les. Tenetiše 46, Golnik 6174

STANOVANJA

Iščem opremljeno ali neopremljeno SOBO po možnosti s kuhinjo v centru ali bližnji okolici Skofje Loke. Naslov v oglasnem oddelku in podružnici Glasa v Skofji Loki 6177

Dobro situiran uslužbenec išče v Kranju ogrevano in opremljeno SOBO. Ponudbe poslati pod »Kranj-mesto« 6178

Iščem STANOVANJE v Kranju ali okolici. Azman, Ulica 31. divizije 1, Kranj

POSESTI

Prodaj enomadstropno stanovanjsko HISO, 4 km od Kranja (zgrajena do podstrehe). Naslov v oglasnem oddelku 6180

ZAPOSLOTITVE

Iščemo GOSPO, ki bi bila pripravljena enkrat ali dvakrat natečen pomagati v gospodinjstvu. Svigelj, Kranj, Valjavčeva 4 6181

Senčurski kvintet sprejme BOBNARJA. Osojnik Stefan, Senčur, Gasilska ulica 6182

Iščem VARSTVO dojenčku za štiri ure dopoldne od 5. januarja dalje. Arh. Gospo-svetska 4, Kranj 6183

Iščem prostega BOBNARJA za Silvestrovo. Naslov v oglasnem oddelku 6184

IZGUBLJENO

V Britofu najdeno rdeče pony KOLO se dobi v Britofu 17, Kranj 6185

Najditelja od Kranja do Visokega izgubljenih OCAL prosim, da jih proti nagradi vrne Avguštinu v Britof 141, Kranj 6186

OBVESTILA

Cenjene goste obveščava, da sva z 11. decembrom odprla GOSTILNO LAKNER na KOKRICI in se priporoča za obisk. Postreženi boste s toplimi in miznimi jedili ter izbranimi pijačami. VERCIC PLESNI TEČAJI v delavskem domu v Kranju zaradi sejmja ODPADEJO do konca leta 1971. PLESNI TEČAJI se nadaljujejo, 5. januarja 1972

OSTALO

NARODNO-ZABAVNI AN-SAMBEL prost za silvestrovanje. Naslov v oglasnem oddelku 6189

Uslužbenca sta pripravljena dosmrtno preskrbeti starejšo osebo ali zakonca brez dedi-

čev za manjše posestvo ali za hišo z nekaj zemlje. Zaželeno v okolici Kranja, Naklega ali Preddvora. Ponudbe poslati na upravo Glasa pod »božično drevo« 6190

Opozarjam vse stranke (posebno tisto, ki nas je prijavila, ugotovljeno je bilo, da ni resnica), ki sumijo mene ali mojo družino v zvezi s kakršnokoli tatvino, da jih bom sodnijsko preganjal. Blagojevič Branko, Kranj, Valjavčeva 13 6191

PRIPREDAITVE

GOSTILNA na JAMI SENCUR vabi na veselo SILVESTROVANJE, 31. decembra, ob 17. uri. Zabavati vas bodo veseli BOBRICANI, fantje iz Prekmurja. Rezervacije debite vsak dan v gostilni. Menu »seiganski golaž« 6192

Kranj CENTER

15. decembra premiera ameriškega barv. filma VENEC POPKOV ob 16., 18. in 20. uri
16. decembra amer. barvni CS film BUTCH CASSIDY IN KID ob 16., 18. in 20. uri
17. decembra amer. barvni CS film BUTCH CASSIDY IN KID ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

15. decembra amer. barvni film DESET ZAPOVEDI — I. del ob 16., 18. in 20. uri
16. decembra amer. barvni film DESET ZAPOVEDI — II. del ob 16., 18. in 20. uri

Jesenice RADIO

15. decembra amer. barvni film DAN REVOLVERASEV
16. decembra italij.-franc. barv. CS film SEJKOV SIN
17. decembra amer. barvni film NEPREMAGANI

Jesenice PLAVZ

15. decembra italij.-franc. barv. CS film SEJKOV SIN
16. decembra italij. barvni film STOP
17. decembra italij. barvni film STOP

Dovje Mojstrana

15. decembra amer. barvni CS film OD KOD VONJ PO SMOĐNIKU?

Kranjska gora

16. decembra amer. barvni film DAN REVOLVERASEV

Javornik DELAVSKI DOM

15. decembra italij. barvni film STOP

Radovljica

15. decembra franc. barvni film MAMILO ob 18. uri, amer. barvni film VRNITEV SEDMIM VELICASTNIH ob 20. uri

16. decembra italij. barvni film KLOFUTA VSAK DAN ob 20. uri

17. decembra amer.-italij. barv. film DOLGI DNEVI JEZE ob 20. uri

Skofja Loka SORA

15. decembra amer.-italij. barvni film SPREMLJEVALEC POSILJKE ZLATA ob 18. in 20. uri

16. decembra angl. barvni film CHARLIE BUBBLES ob 20. uri

17. decembra angl. barvni film CHARLIE BUBBLES ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

15. decembra amer. barvni film BOB-CAROL-TED-ALICE ob 20. uri

17. decembra amer. barvni film ZGODILO SE JE V ARIZONI ob 20. uri

Planinsko društvo Jesenice

razpisuje

za planinsko postojanko Erjavčovo koč na Vršiču, ki je stalno odprta in oskrbovana, naslednja prosta delovna mesta:

1. oskrbnika
2. kuharice
3. servirke
4. pomožno delovno moč

Zelo primeren bi bil zakonski par, od katerega bi eden zasedal delovno mesto oskrbnika, drugi pa delovno mesto servirke ali kuharice. Zaželeno je vsaj delno znanje nemščine in italijanščine. Stalna zaposlitev.

Pismene ali osebne prijave sprejema Planinsko društvo Jesenice, Jesenice, Cesta železarjev 1.

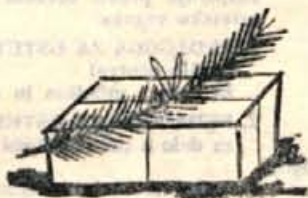
Potrošniki!

Veliko izbiro novoletnih daril vam po znižanih cenah nudi trgovina

DELIKATESA

na Maistrovem trgu v Kranju.

Od 15. do 31. decembra 1971 nudimo gospodarskim organizacijam in potrošnikom pri nakupu daril v vrednosti 100 din 5 % popusta. Vsa darila pakiramo po vaši želji in odpošljamo na zahtevane naslove. Pohitite z nakupom novoletnih daril v »Delikatesi« v Kranju.

Se priporoča in vam želi srečno 1972

Trgovina »DELIKATESA«
gost. in trgovsko podjetje
CENTRAL KRANJ

MOTORNA VOZILA

Nujno prodaj FIAT 850 športik Ogled samo v sredo popoldne. Novak Stane, Tupaliče 45, Preddvor 6175

Prodaj FIAT 750. Cesta na Klanec 34, Kranj 6176

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica

Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1, stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135 — Telefon: redakcija 21-835, 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročnina: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 30 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

nesreče

ZADEL KOLESARJA

V petek, 10. decembra, nekaj pred sedmo uro zvečer je voznik osebnega avtomobila Janez Hvasti iz Kranja peljal po Delavski cesti v Kranju in v bližini hiše št. 49 trčil v Jožeta Benedika iz Kranja, ki je peš hodil ob kolesu. Na kolesu je imel navezane palice. Pri trčenju je Jožeta Benedika odbilo s ceste v sneg. Ranjenega so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Voznik Hvasti je po trčenju odpeljal s kraja nesreče.

TRČENJE V KRIZIŠČU

V nedeljo, 12. decembra, zvečer sta v križišču Ljubljanske in Kajuhove ceste na Bledu trčila dva avtomobila. Voznik osebnega avtomobila Franc Zupanc z Bleda se je pred križiščem srečal z osebnim avtomobilom, vozil ga je Borivoje Momčilovič z Bleda, ki je vozil po sredini ceste. Zaradi tega sta avtomobila trčila. Avtomobil Borivoja Momčiloviča je pri tem zaneslo še v zgradbo ob cesti. Voznika nista bila ranjena, materialne škode pa je za 12.000 din.

POLEDENELA CESTA

V ponedeljek, 13. decembra, zvečer je na cesti med Kranjem in Mengšem začelo na poledeneli cesti zanašati avtomobil Marjana Sardoča iz Ljubljane. Avtomobil je zapeljal s ceste in se prevrnil. V nesreči sta bili ranjeni sopotniki. Škode na avtomobilu je za 15.000 din.

L. M.

Se en spomin na letošnji prvi sneg. Skoraj na vsakem ovinku je bilo za pešce potrebno precej spretnosti, da so se prebili čez kupe snega. Seveda pa je bilo tudi precej jeze na račun cestarjev, komunalcev in ne vem na koga še. Pri drugem valu snega bo gotovo vse to odpadlo. — Foto: F. Perdan

Zveza kulturno prosvetnih organizacij
OBCINSKI SVET KRANJ

Komisija za razpis delovnih mest
razpisuje prosti delovni mesti v Centru za
estetsko vzgojo:

1. PEDAGOGA ZA ESTETSKO VZGOJO
(vodjo centra)
za delo z mladino in odraslim
2. PEDAGOGA ZA ESTETSKO VZGOJO
za delo s predšolskimi otroki in pionirji.

Pogoji:

pod 1.: visoka ali višja izobrazba, pedagoške strokovne usmerjenosti. Najmanj 5 let prakse v učno vzgojni dejavnosti in delu z mladino in odraslimi ter smisel za organizacijo;

pod 2.: visoka, višja ali srednja strokovna izobrazba z večletno prakso pri delu z mladino.

Prijave na razpis s kratkim življenjepisom in dokazili o strokovni usposobljenosti pošljite do 30. decembra 1971 razpisni komisiji pri Zvezi kulturno prosvetnih organizacij — občinski svet Kranj, p. p. 72.

triglav

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Nudimo zimske spalne srajce in
zimske pižame po tovarniških cenah

NOVOLETNI POPUST od 10. do 31. 12. 1971

5 %

za nakup hladilnikov, štedilnikov, sanitarne keramike, ploščic za oblaganje, ročnega orodja in gospodinjske opreme nad 100 N din

10 %

za pralne stroje
vam nudijo trgovine

MERKUR, Ljubljanska 1 a
NOVOTEHNA, Medvedova ulica
ZELEZNINA, Titov trg 3

Trgovsko podjetje

Kočna KAMNIK

Vsem kupcem in poslovnim prijateljem
želimo srečno in uspešno novo leto 1972

Trgovsko podjetje

Kočna KAMNIK

Dotrpel je naš dobri skrbni mož in oče

Jože Pavlič

krojaški mojster

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 15. decembra ob 15.30 iz mrliške vežice v Kranju.

Zalujoči: žena Marija, hčerka Marija in sin Jože z družinama ter drugo sorodstvo

Kranj, 13. decembra 1971

Uspešna sezona kolesarjev Kranja

Žagar, Ribnikar, Tulipan najboljši amaterji v Jugoslaviji

Stirinajsta sezona kolesarskega kluba Kranj je bila izredno uspešna. Tekmovalci Žagar, Ribnikar, Tulipan in Smolkovič so dosegli zelo lepe rezultate. Po kvaliteti

predstavlja KK Kranj osmi najboljši klub v državi. V konkurenci profesionalcev, polprofesionalcev in neamaterjev ta uvrstitev predstavlja zelo lep uspeh. V klubu

so prepričani, da so po kvaliteti četrti ali tretji. Pred njimi so zanesljivo Rog, Odred, Pulj in morda beograjski Partizan. Bolje povedano: Kranjčani so najboljši amaterji v Jugoslaviji. Minula sezona je prinesla najboljše uspehe članom. V mladinskih konkurencah pa je imel najboljše nastope Pavle Žagar.

V želji, da bi povečali število kolesarjev, bodo v novi sezoni organizirali več izbirnih tekmovalj. Izvedli bodo tudi srednješolsko in osnovnošolsko prvenstvo Kranja. Prepričani so, da bodo sedanjše število 40 aktivnih članov povečali za 50 odstotkov. Kranjčani si prizadevajo, da bi kolesarska zveza Slovenije uvedla v prihodnje tudi kategoriji mlajših mladincev in pionirjev. Probleme pa imajo tudi s kadri. Inž. Vitomir Gros poleg funkcije predsednika opravlja tudi trenerske posle. Želijo si profesionalnega trenerja. V letu 1972 bodo slavili 15-letnico kluba. V tej sezoni pa pričakujejo tudi še več uspehov in zmag. Velja pa še omeniti, da so iz kolesarskega kluba Kranj izšli Hvastija, Kalan, Zupan, Novak... Vsi ti so zapustili zaradi različnih vzrokov matični klub in se priključili ljubljanskim. V klubu so prepričani, da v prihodnje ne bodo več zanašali kranjskih vrst najboljši tekmovalci.

Na zadnji skupščini kluba, kjer so razpravljali o vseh teh problemih in sprejeli program za novo sezono, so izvolili tudi novo vodstvo. Predsednik bo še nadalje inž. Gros, ostali člani upravnega odbora pa so še Peter Kozamernik, Franc Peternel, Franc Bukovnik, Janez Drinovec in Dorjan Sušnik. Upajo pa, da bodo v upravni odbor vključili do pričetka sezone še pet kolesarskih delavcev. P. Bilič

Vojičič najboljši

Na turnirju šahistov kranjskih sindikalnih podružnic je v nedeljo nastopilo 24 šahistov. Prepričljivo je zmagal Rafko Vojičič (Tekstilindus) z 20 točkami pred Ivanovičem in Bukovcem, ki sta zbrala po 18,5 točke, sledijo pa Djordjevič in Matjašič po 18, Podgornik in Lazar po 17, Jovič 16,5, Valjavec 15,5 itd.

Šah

Kje so igralci III. kategorije

V Kranju je v teku turnir igralcev za pridobitev II. kategorije v šahu.

Sahovski klub »Borec«, ki je organizator turnirja, po našem mnenju nima pravice organizirati tega turnirja, ker posamezni tekmovalci komaj vedo premikati figure, da o pisanju potez niti ne govorimo, ker le-ti niti ne poznajo

osnovne šahovske abecede. Na koncu pa niti vsi nimajo četrte kategorije, ki je začetek v šahu. Mnenja smo, da bi organizator na to tekmovanje, ki ni v duhu šahovskih pravil, povabil kranjske šahiste, ki imajo že II. kategorijo in s tem pravico nastopa na tem tekmovanju.

U. Ivanovič

Počasi do II. kategorije

V nadaljevanju turnirja šahistov v Kranju za pridobitev II. kategorije so bili doseženi naslednji rezultati: Rabič : Torkar 1:0, Nadižar : Naglič 1:0, Rebolj : Peranovič 0:1, Zivljakovič : D.Šta-

gar 1:0, Požar : Rebolj 1:0, Lazar : Peranovič 1:0, D.Štagar : Rabič 0:1.

V vodstvu je še vedno Lazar z 8 točkami pred Jovičem, Peranovičem in Rabičem, ki imajo po 6,5 točke. F.Štagar

Bogata kronika kranjskega smučarskega športa

V petek, 17. decembra, bo smučarski klub Triglav proslavil srebrni jubilej obstoja smučarske organizacije v Kranju. Smučanje kot tekmovalna telesnovzgojna panoga ima v Kranju bogato tradicijo. Prvo smučarsko društvo po zadnji vojni je bilo ustanovljeno v zimi 1945/46 — SD Udarnik. Le-to se je pozneje preimenovalo oziroma vključilo v SD Triglav. Na tem mestu ne bi naštevali vseh uspehov, ki so jih člani Triglava dosegli na številnih pomembnih tekmovaljih doma in v tujini. V 25 letih je klub vzgojil številne generacije kvallitnih tekmovalcev v vseh treh disciplinah. Smučarski klub Triglav pa je tudi ena izmed vodilnih smučarskih organizacij v državi. Njegovi člani so vse od pričetka delovanja pred 25 leti in do danes večkrat osvojili naslove državnih in republiških prvakov, častno in z uspehom pa so tudi zastopali barve Kranja in države v številnih državah Evrope in Amerike.

V alpskem smučanju je klub beležil največje uspehe v letih 1958 do 1962, ko je bilo v državni reprezentanci več kot polovica Kranjčanov. V 25-letnem obdobju je 7 članov osvojilo naslove državnih prvakov, 10 pa republiške. Največje uspehe je nedvomno zabeležila Slavica Zupančič, ki ima še vedno jugoslovanski rekord v številu osvojenih naslovov državnega prvaka, dalje Majda Ankele, Maja Rutar, Tomaž Jamnik in Janez Sumi. Državni oz. republiški prvaki pa so bili še Barbka Jamnik, Jelka Jocič, Jože Andrejašič, Mileva Bajželj, Meta Oblak, Ljubo Rakovič in Jana Sumi.

V skokih pa beleži klub v glavnem dve obdobji. Prvo do leta 1958 in drugo po letu 1960. Največji vzpon in kvaliteto pa je dosegel klub v zadnjih šestih letih, ko je bil kar štirikrat državni ekipni prvak. Doselej so bili državni prvaki Klemen Kobal, Marjan Mesec, Bogdan Norčič in Peter Stefančič, naslove republiških prvakov pa so osvojili Vinko Bogataj, Lojze Gorjanc, Klemen Kobal in Peter Stefančič. Številni uspehi skakalcev pa so še toliko bolj pomembni, ker so jih dosegli pod izredno težkimi tekmovalnimi pogoji, že štiri leta so brez skakalnice v Kranju.

Glavno obdobje razvoja tekov je beležil klub, ko je prevzel trenerske posle Gašper Kordež, ki je bil poprej desetkrat državni prvak v klasični kombinaciji. Največje uspehe pa je imel Roman Seljak. Državni prvaki so bili še Matevž Kordež, Helena Bešter, Anica Kristančič, Bernardka Lotrič ter večkrat članska in mladinska štafeta. Naslove republiških prvakov pa so v 25 letih obstoja kluba dosegli Helena Bešter, Tomaž Bešter, Mila Fister, Slavi Fister, Janez Kavčič, Božo Kordež, Bernardka Lotrič, Janez Mohorič in Roman Seljak ter več štafet v vseh kategorijah.

Ze od nekaj pa je klub skrbel za vzgojo tekmovalcev v klasični kombinaciji. Lep vzornik poznejšim generacijam je bil nedvomno Gašper Kordež. Za njima sta najprej dosegla najboljše rezultate Miro Komac in Franc Primc, ki sta bila večkrat državna in republiška prvaka. V zadnjih treh letih pa dosega najboljšje rezultate Janez Gorjanc in Srečo Gosar. Za je ta disciplina v Jugoslaviji zastopljena, ker odgovorni smučarski organi posvečajo pre malo pozornosti razvoju omenjene discipline.

Se in še bi lahko pisali o bogati zgodovini kranjskega smučarskega kolektiva. Povemo naj še, da ima klub v svojih vrstah še 30 sodnikov vseh treh disciplin ter 4 trenerje alpskega smučanja, 6 trenerjev za skoke in 2 za teke. Prav je, da klubu ob tem pomembnem poslanstvu, ki ga je opravil v 25 letih v Kranju, čestitamo in izražamo željo, naj bi tudi v prihodnje v gorenjski metropoli in vsej kranjski občini beležil enak vzpon in porast smučarskega športa kot je bil v preteklem četrtstoletju.

J. Javornik

Sučarski klub Triglav vabi tudi bivše tekmovalce in smučarske delavce, da se udeležijo jubilejne proslave.

OD NEDELJE DO NEDELJE

HOKEJ NA LEDU — V nadaljevanju drugega dela prvenstva za najvišji hokejski državni naslov so Jeseničani v Beogradu brez težav odpravili Partizana. Kranjskogorci pa so v hali Tivoli morali priznati premoč ljubljanski Olimpiji, saj so tekmo izgubili kar s 15 goli razlike.

Rezultati: Partizan : Jesenice 0:7, Olimpija : Kranjska gora 16:1.

Pari prihodnjega kola: Jesenice : Medveščak, Kranjska gora : Partizan.

ODBOJKA — V zaostali prvenstveni tekmi iz 1. kola II. zvezne odbojarske lige — zahod so Jeseničani v Kaštelu dosegli pomembno zmago, saj so premagali domačine in si s to zmago zagotovili odlično tretje mesto v prvem delu tekmovalja. Rezultat srečanja: Kaštela : Jesenice 2:3.

NAMIZNI TENIS — V Mariboru so se na drugem zveznem mladinskem pozivnem turnirju pomerili mladinci in mladinke. V konkurenci mladink je Triglavanka Tončka Novak s tremi zmagami zasedla sedmo mesto, medtem ko je bila njena klubska kolegica Ljuba Novak deveta.

JUDO — Na osmem mednarodnem memorialu tekmovalja »Nagaoka 71« so judoisti kranjskega Triglava zabeležili lep uspeh. V kategoriji do 90 kg je bil Kranjčan Smokovec tretji do četrti, v kategoriji nad 90 kg pa je Galič (Triglav) zasedel odlično drugo mesto.

SMUCANJE — skoki — V Planici je bila to nedeljo prva pregledna tekma naših najboljših smučarskih skakalcev. Za presenečenje je tokrat poskrbel mladi član SK Črne Drago Puđgar, ki je z odličnimi skoki prehitel olimpijskega kandidata Stefančiča in Zajca. Zanimivo na tej tekmi je bilo, da je med prvo deseterico nekaj odličnih mladih skakalcev, ki so z resnim treningom najavili prodor v sam vrh jugoslovanskega skakalnega športa. Med njimi je omembe vredno četrto mesto Triglavana Norčiča, osmo mesto Kranjčana Kapušina ter deveto mesto Kobala. Zaradi poškodbe pa tokrat ni nastopil Marjan Mesec.

TEKI — Jugoslovanski reprezentantje v smučarskem teku so tokrat prvič nastopili v letošnji sezoni v Admontu na avstrijskem Stajerskem, kjer so se pomerili na 10 km. Naši so se odlično odrezali, saj Kerštajna zasledimo že na drugem mestu, Milinarja pa na tretjem, medtem ko je Dornik osvojil osmo mesto, Kalan pa dvanajsto.

ALPSKE DISCIPLINE — Na Starem vrhu nad Skofjo Loko so se za kategorizacijo v slalomu pomerile mlajše mladinke ter mlajši mladinci. V konkurenci mlajših mladink je bila to pot najboljša članica mariborskega Branika Čerpes, medtem ko je Tržičanka Vagner zasedla tretje mesto, njena klubska kolegica Bogatajeva je bila šesta, Jeseničanka Tavčarjeva sedma, članica Alpske Gartner pa deveta. V konkurenci mladincev pa si je prvo mesto prislužila Jeseničanka Polajnar, drugi je Tržičan Perko, tretji Hafner (Alples), četrti Sluga (Jesenice), šesti Pirih (Tržič), sedmo mesto je zasedel Pegam (Alples), medtem ko je član škofje-loškega Transtariista Kranjc na desetem mestu. -dh

V petek zvečer je bil v Radovljici občni zbor planinskega društva. Pregledali in ocenili so delo. Ob tej priliki pa so bili odlikovani z redom zaslug za narod s srebrnimi žarki planinsko društvo, z redom dela s srebrnim vencem pa Franc Meze iz Lese in Jože Pavlin iz Radovljice. Predsednika društva Miho Finžgarja in oba odlikovanca smo poprašali, kaj menijo o delu društva in o planinarjenju nasploh.

stoja, od 1946. leta. Pa tudi prej sem že planinaril. Vedno sem rad hodil v naravo in tako sem vzljubil gore. Bil sem prek 15-krat na Triglavu, Julijce in Karavanke pa sem prehodil po dolgem in počez. Ko sem bil še gospodar Pogačnikovega doma (15 let), sem opazil, da mladi niso kaj dosti zahajali v planine. Pa tudi v društvu jih ni bilo veliko. Zadnje dve leti pa je število mladih članov v našem društvu in v planinski organizaciji nasploh precej naraslo. Prepričan sem, da je eden od vzrokov za to tudi večje priznanje, ki ga je v zadnjem času dobila planinska organizacija v naši družbi.

MIHA FINŽGAR, (rojen 1920), iz Nove vasi je četrto leto predsednik društva: »Od 1946. leta delam v odboru in sem sodeloval pri gradnji vseh treh planinskih domov, našega društva. To so Roblekov, Pogačnikov in Valvazovjev dom. Naš odbor si je zadal cilj, da bomo nadaljevali z obnavljanjem Pogačnikovega doma, postojanko na Goški ravni pa bomo najbrž opustili. Postojanka namreč nima pravega planinskega značaja. Ker leži ob cesti, je moč do nje priti z avtom, največ težav pa imamo z vodo. Sicer pa tudi pri ostalih treh domovih opazimo, da postajajo pre-majhni. Veste, planinci, ki danes prihajajo v domove, si želijo večje udobje. Prav to pa nam včasih povzroča precej težav. Sicer pa smo člani v našem društvu zadovoljni. Posebno v zadnjem času se je število precej povečalo in danes imamo že prek 1300 članov, kar predstavlja prek 7 odstotkov vseh prebivalcev na območju društva.«

JOŽE PAVLIN, (rojen 1907), iz Radovljice: »V planinski organizaciji delam že od 1924. leta oziroma od mladih let. Včasih ni bilo sobote ali nedelje, da ne bi šel v hribe. Bil sem prek 25-krat na Triglavu in prek 120-krat na Kriških podih. Roblekov dom na Begunjsčici pa sploh ne štejem. Se dobro se tudi spominjam, kako smo gradili Roblekov in Pogačnikov dom. Vse smo znosili na hrbtih. Velikokrat se je tudi zgodilo, da je zmanjkalo lopat. Prav to zavzetost danes pogrešam. Sicer razumem, da so danes drugačni časi, vendar pa se je vse tako močno spremenilo, da danes že težko dobiš oskrbnika planinske postojanke, kaj šele nosača, ki bi jo oskrboval.« **A. Zalar**

FRANC MEZE, (rojen 1913), iz Lese: »Tudi jaz delam v društvu, ki letos praznuje 76. obletnico ob-

V petek, 10. decembra, je bila v galeriji Prešernove hiše otvoritev razstave akademskega kiparja Jožeta Eržena iz Kranja. Kipar je leta 1969 razstavljal na skupinski razstavi v mestni hiši v Ljubljani, leta 1970 pa prvič samostojno v Kranju. Razstavljena dela: Matjaž Jemec, Božidar Jakac, inž. Alojz Zilbert, Slavko Zalokar, dr. Ivan Hribernik, Matej Bor, Andreja, Sonja, Silvo, Sandi, Janez Zagar, Marinka, Verena, skladatelj Peter Lipar, profesor Rupnik, Pavle Šinkovec, inž. Franc Sila, inž. Pavle Kryštufek, Milka Tomc, Karlo Cej, Uroš, Ruda Hlebs in dva lastna portreta. Razstava bo odprta do 29. decembra. — Foto: F. Perdan

Ponovno vabilo na sejo političnega aktiva

Občinska vodstva političnih organizacij občine Jesenice so sklicala 7. decembra širši politični aktiv, na katerem bi se dogovorili o realizaciji dogovorov o družbenem izobraževanju in kulturni akciji. Zaradi premajhne udeležbe razgovora ni bilo, zato so se dogovorili, da bodo pripravili skupno sejo izvršilnih organov tistih organizacij, ki so podpisale družbeni dogovor o izobraževanju in družbeni dogovor o kulturni akciji. Na tej seji, ki bo 17. decembra, se bodo natančno seznanili z obema dokumentoma in se pomenili o nadaljevanju akcije.

Na sejo so povabili komite občinske konference ZKS Jesenice, predsedstvo občinskega sindikalnega sveta, predsedstvo občinske konference ZMS, izvršilni odbor Temeljno izobraževalne skupnosti, svet delavske univerze in predsedstvo občinske konference SZDL. Seja bo ob 17. uri v šolski sobi Železniške postaje Jesenice.

D. S.

V galeriji mestne hiše v Kranju je bila v petek, 10. decembra, otvoritev razstave akademskega slikarja Klara Meška. Razen več samostojnih razstav je s svojimi deli sodeloval na številnih razstavah jugoslovanskega slikarstva in grafike doma in v tujini ter prejel več nagrad. Razstava bo odprta do 29. decembra. — Foto: F. Perdan